

گزارش تازه‌ترین تحولات و دستاوردهای
صنعت شیمیایی ایران و جهان

نسخه پنجم

صنعت شیمیایی

صنعت شیمیایی

گزارش تازه‌ترین تحولات و دستاوردهای صنعت شیمیایی ایران و جهان

تألیف: مدیریت بانکداری شرکتی بانک سامان
امور پژوهشی و اجرایی: مدیریت بازاریابی و توسعه محصول و آکادمی سامان
ویراستاری و امور هنری: مدیریت روابط عمومی و صدای مشتریان

چاپ پنجم: پاییز ۱۴۰۳

شمارگان: ۵۰ نسخه

تمامی حقوق این اثر متعلق به بانک سامان است.

این گزارش با هدف ارائه به فعالان صنعت شیمیایی تهیه و تدوین شده و بهره‌برداری از اطلاعات و مطالب آن با ذکر منبع بدون مانع است.

پیش‌گفتار

یکی از صنایع پایه که نقش مهم و بسزایی در اقتصاد کشور و زندگی روزمره دارد و سایر صنایع نیز به نوعی به آن وابسته هستند صنایع شیمیایی است.

در صنایع شیمیایی شاهد ساخت هزاران فرآورده مورد مصرف جوامع امروزی هستیم به نحوی که وابستگی و دوام و بقای جوامع پیشرفته امروزی را به صنایع شیمیایی نمی‌توان انکار کرد.

عملیات شیمیایی در حوزه نفت، گاز طبیعی و مواد معدنی و نقش آن در زندگی روزمره، حمل‌ونقل، کشاورزی و دارویی نشان‌دهنده اهمیت و گستردگی کاربرد این صنعت است.

تبدیل مواد خام به مواد مورد نیاز و فرآوری آن از طریق واکنش شیمیایی، با ایجاد ارزش افزوده موجبات شکوفایی اقتصادی ملی را به همراه خواهد داشت.

محصولات شیمیایی با وزنی بالغ بر یک میلیون تن، در سال گذشته و در بخش «صنعت» صادرات غیرنفتی، بیشترین حجم از صادرات حوزه صنعت را به خود اختصاص داده است. همچنین بر اساس اطلاعات منتشرشده از سوی وزارت صمت، بیشترین حجم سرمایه‌گذاری خارجی در ده‌ماهه اول سال ۱۴۰۱، در گروه‌های ساخت مواد و محصولات شیمیایی بوده است.

بانک سامان به عنوان یک بانک پیشرو با در نظر داشتن اهمیت و جایگاه صنایع شیمیایی، این صنعت را در زمره بخش‌های استراتژیک خود برشمرد و با مطالعه این صنعت آمادگی رفع نیازهای بانکی این بخش مهم و حیاتی را دارد.

با عنایت به اینکه در حال حاضر فعالان این صنعت از جمله مشتریان مهم بانک سامان هستند، این بانک به منظور شناخت بهتر و شناسایی نیازها و دغدغه‌های صنایع شیمیایی نسبت به تهیه گزارش پیش رو اقدام کرده است تا بتواند با تمام توان در رشد و اعتلای این صنعت گام برداشته و موجبات شکوفایی اقتصادی ملی ایران عزیز را مهیا کند.

مروت رنجبر
مدیر بانکداری شرکتی

خلاصه مدیریتی

- ◆ محصولات لاستیکی و آفت‌کش‌های کشاورزی در بین گروه‌های کالایی این صنعت جهانی از پتانسیل رشد بالاتری برخوردار هستند.
- ◆ در دهه‌های اخیر، کشورهای شرق آسیا مانند چین توانسته‌اند با تکمیل زنجیره تأمین محصولات پایین‌دستی پتروشیمی، سهم عمده‌ای از تولید محصولات شیمیایی را به دست آورند.
- ◆ کشورهای خاورمیانه از مهم‌ترین تأمین‌کنندگان مواد اولیه صنایع شیمیایی محسوب می‌شوند. با این وجود این کشورها واردکننده محصولات نهایی صنایع شیمیایی هستند.
- ◆ در سال ۱۴۰۲ ارزش تولیدات صنایع شیمیایی بیش از ۳۶ درصد رشد کرده است. این شاخص در سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ به ترتیب ۵۰ و ۲۶ درصد بوده است.
- ◆ تعداد طرح‌های سرمایه‌گذاری جدید در صنایع شیمیایی کاهش یافته است. ارزش سرمایه‌گذاری‌های جدید نیز رشد کمتری نسبت به تورم عمومی داشته است.
- ◆ شرکت‌های فعال در این صنعت در میان‌مدت به دنبال افزایش تنوع محصولات و سطح تولید، نفوذ بیشتر در شبکه توزیع محصولات نهایی و بازپس‌گیری بازارهای صادراتی ازدست‌رفته هستند.
- ◆ تنوع محصولات تولیدی در صنایع شوینده بسیار بالا است و هر واحد صنعتی به طور میانگین ۷.۳ خط تولید در فعال در اختیار دارد. این شرکت‌ها بخش قابل ملاحظه‌ای از مواد اولیه خود را از معدود تولیدکنندگان داخلی تأمین می‌کنند.
- ◆ خانوارها به طور مستقیم ۲۰ درصد از تقاضای محصولات شیمیایی را تأمین می‌کنند. محصولات شیمیایی مصرفی بخش اصلی این تقاضا را تشکیل می‌دهند. سایر محصولات شیمیایی مانند بسته‌بندی‌های پلاستیکی به صورت غیرمستقیم و در قالب مواد واسطه انواع محصولات مصرفی به دست مصرف‌کنندگان نهایی می‌رسد.
- ◆ ارزش بازار داخلی محصولات شیمیایی که در سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ به ترتیب رشد سالانه ۷۰ و ۶۰ درصدی را تجربه کرده بود، در سال ۱۴۰۱ تنها ۱۵ درصد رشد کرده است. این رقم در سال ۱۴۰۲ به ۳۵ درصد رسیده است.
- ◆ پس از کاهش صادرات محصولات شیمیایی در سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹، این شاخص در سه سال اخیر با رشد همراه بوده است، اما کماکان کمتر از مقادیر صادرات پیش از تحریم‌های بین‌المللی در سال ۱۳۹۷ است.
- ◆ ارزش واردات محصولات شیمیایی سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ با افت همراه بوده و به سطح ۲.۵ میلیارد دلار کاهش یافته بود. این شاخص در دو سال اخیر روندی افزایشی را تجربه کرده و ۴۰ درصد افزایش یافته است. دو کشور چین و ترکیه به عنوان اصلی‌ترین تأمین‌کنندگان محصولات وارداتی شناخته می‌شوند.
- ◆ تحریم‌های بین‌المللی باعث تمرکز صنایع داخلی بر بازار داخلی شده است. علاوه بر این تعداد شرکای تجاری ایران در بازار بین‌المللی در سال‌های اخیر به شدت کاهش پیدا کرده است.
- ◆ تگزایون ماده فعال سطحی است که در انواع شوینده‌ها و به خصوص در انواع شامپوها مورد استفاده قرار می‌گیرد. در حال حاضر ۲۶ خط تولید متعلق به ۱۹ واحد صنعتی بزرگ به تولید این محصول می‌پردازند. این مواد نیز مانند اسید سولفونیک در بین بیش از ۱۲۰۰ واحد صنعتی تولیدکننده انواع شوینده به فروش می‌رسند.
- ◆ ارزش صادرات تگزایون در سال ۱۴۰۲ به بیش از ۶۲ میلیون دلار رسیده است.
- ◆ در سال‌های گذشته و در پی تحریم‌های بین‌المللی و نوسانات اقتصادی ناشی از آن، تاب‌آوری بنگاه‌های کوچک و متوسط صنایع شیمیایی به شدت کاهش یافته و سهم بنگاه‌های بزرگ‌مقیاس از ظرفیت فعال صنایع افزایش یافته است. این تغییرات باعث افزایش انحصار بنگاه‌های بزرگ و کاهش رقابت در این صنعت شده است.

دسته‌بندی محصولات

در این گزارش، بازار محصولات شیمیایی پایین دستی مورد بررسی قرار گرفته است. این مجموعه شامل ۷ گروه کالایی می‌شود.

تمامی این گروه‌های کالایی شامل طیف بسیار گسترده‌ای از کالاهای نهایی می‌شوند؛ بنابراین برای رصد دقیق‌تر این صنایع از هر گروه کالایی یک یا چند محصول نهایی به صورت منتخب مورد بررسی قرار گرفته‌اند. این محصولات در این گزارش «محصولات شیمیایی منتخب» نامیده شده‌اند. «پودرهای شوینده» و «تایر اتومبیل» و «الیاف پلی‌استر» چند نمونه از این محصولات هستند.

شوینده و مواد آرایشی

رنگ، روغن جلا و جوهر چاپ

آفت‌کش و مصارف کشاورزی

← گروه‌های کالایی

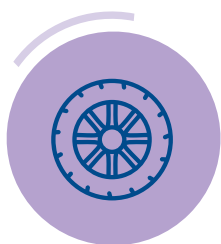
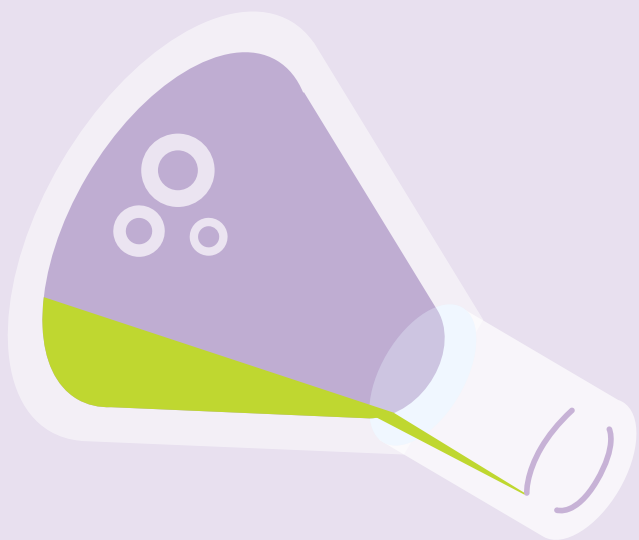

پودر شوینده

سموم دفع آفات نباتی

← محصولات منتخب

فراورده‌های لاستیکی

فراورده‌های پلاستیکی

الیاف مصنوعی

سایر
فراورده‌های شیمیایی

لاستیک خودرو

الیاف اکریلیک

نخ پلی‌استر

الیاف و تاپس پلی‌استر

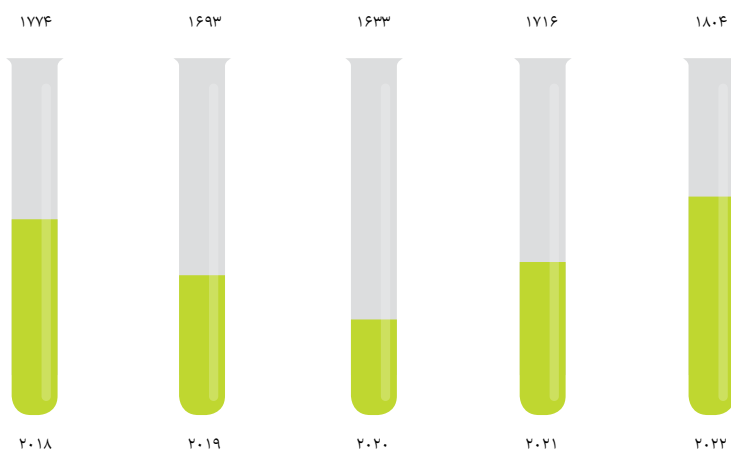
بازار جهانی صنایع شیمیایی

رشد تحولات جهانی

ارزش بازار جهانی محصولات شیمیایی پس از دو سال روند نزولی ناشی از همه‌گیری کرونا مجدداً در سال ۲۰۲۲ رشدی پنج درصدی را تجربه کرده و برای اولین بار در سال‌های اخیر به مقادیر پیش از همه‌گیری کرونا بازگشته است.

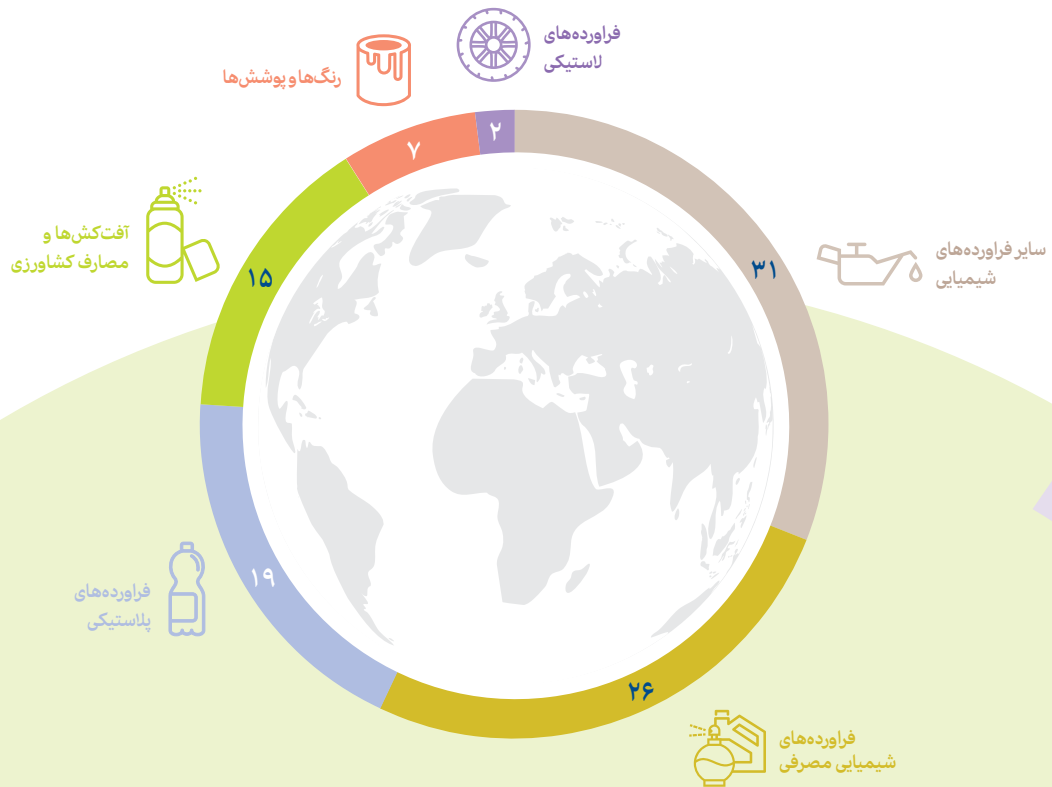
ارزش بازار جهانی محصولات شیمیایی (میلیارد دلار)

ارزش جهانی بازار به تفکیک محصولات

محصولات شیمیایی مصرفی مانند شوینده‌ها و مواد آرایشی، بیشترین سهم از بازار جهانی محصولات شیمیایی را در اختیار دارند. محصولات پلاستیکی طیف گسترده‌ای از پلاستیک‌های مهندسی شده مورد استفاده در صنایع اتومبیل تا انواع پلاستیک‌های مصرفی را تشکیل می‌دهند.

سهم انواع محصولات شیمیایی از بازار جهانی - ۲۰۲۲ (درصد)

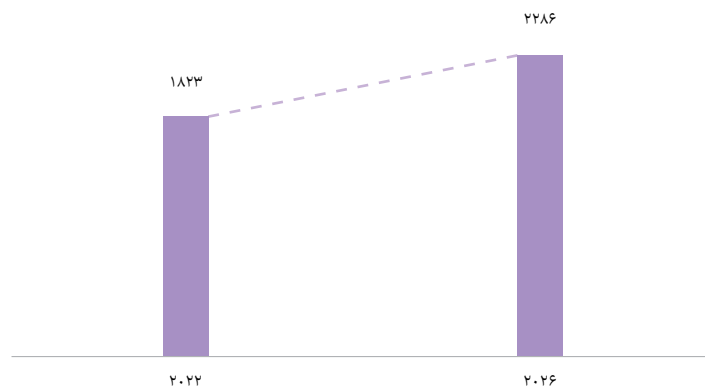

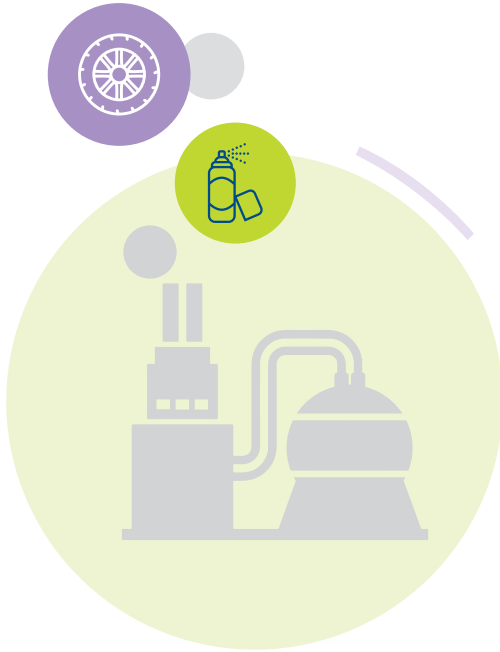
برآورد ارزش جهانی کل بازار در آینده

با پایان گرفتن تأثیرات همه‌گیری کرونا و افزایش تجارت جهانی محصولات شیمیایی، ارزش این بازار طی سال‌های آینده با رشدی مستمر همراه خواهد بود. پیش‌بینی‌ها از نرخ رشد متوسط سالانه ارزش بازار جهانی در یک سال گذشته افزایش یافته است.

ارزش بازار جهانی محصولات شیمیایی در افاق ۲۰۲۶ (میلیارد دلار)

رشد جهانی به تفکیک محصولات

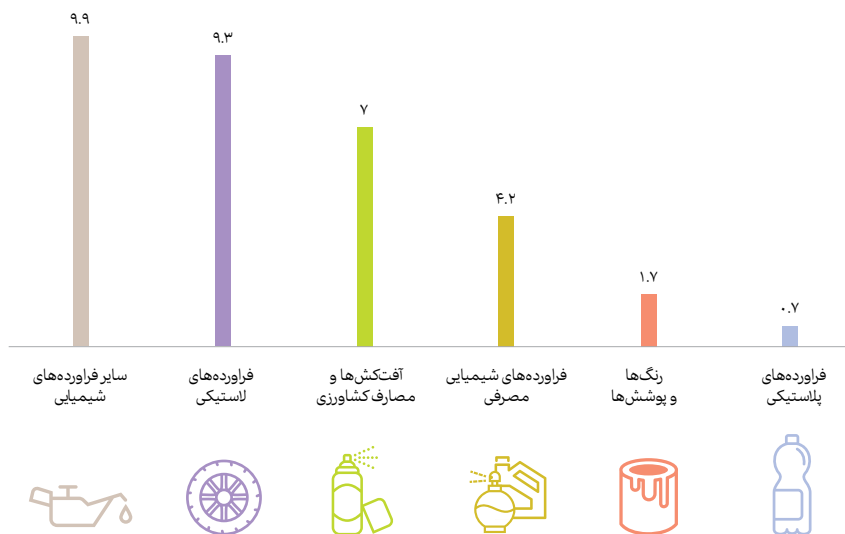

میزان رشد بازار انواع محصولات شیمیایی در افق ۲۰۲۶ متفاوت است.

محصولات لاستیکی و آفتکش‌ها بیشترین رشد را در این دوره تجربه خواهند کرد.

در مقابل بازار جهانی محصولات پلاستیکی در دوره پیش رو به‌کندی رشد خواهد کرد.

متوسط رشد سالانه انواع محصولات شیمیایی در افق ۲۰۲۶ (درصد)

جغرافیای بازار

ارزش بازار به تفکیک قاره‌ها

قاره آسیا بیشترین سهم از بازار مصرف محصولات شیمیایی را در اختیار دارد.

سهم مناطق مختلف جغرافیایی از بازار محصولات شیمیایی - ۲۰۲۲ (درصد)

صادرکنندگان عمده محصولات شیمیایی

چین و آمریکا در صادرات محصولات شیمیایی نیز سرآمد هستند. ایرلند، آلمان و بلژیک در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

بزرگ‌ترین صادرکنندگان محصولات شیمیایی - ۲۰۲۲ (میلیارد دلار)

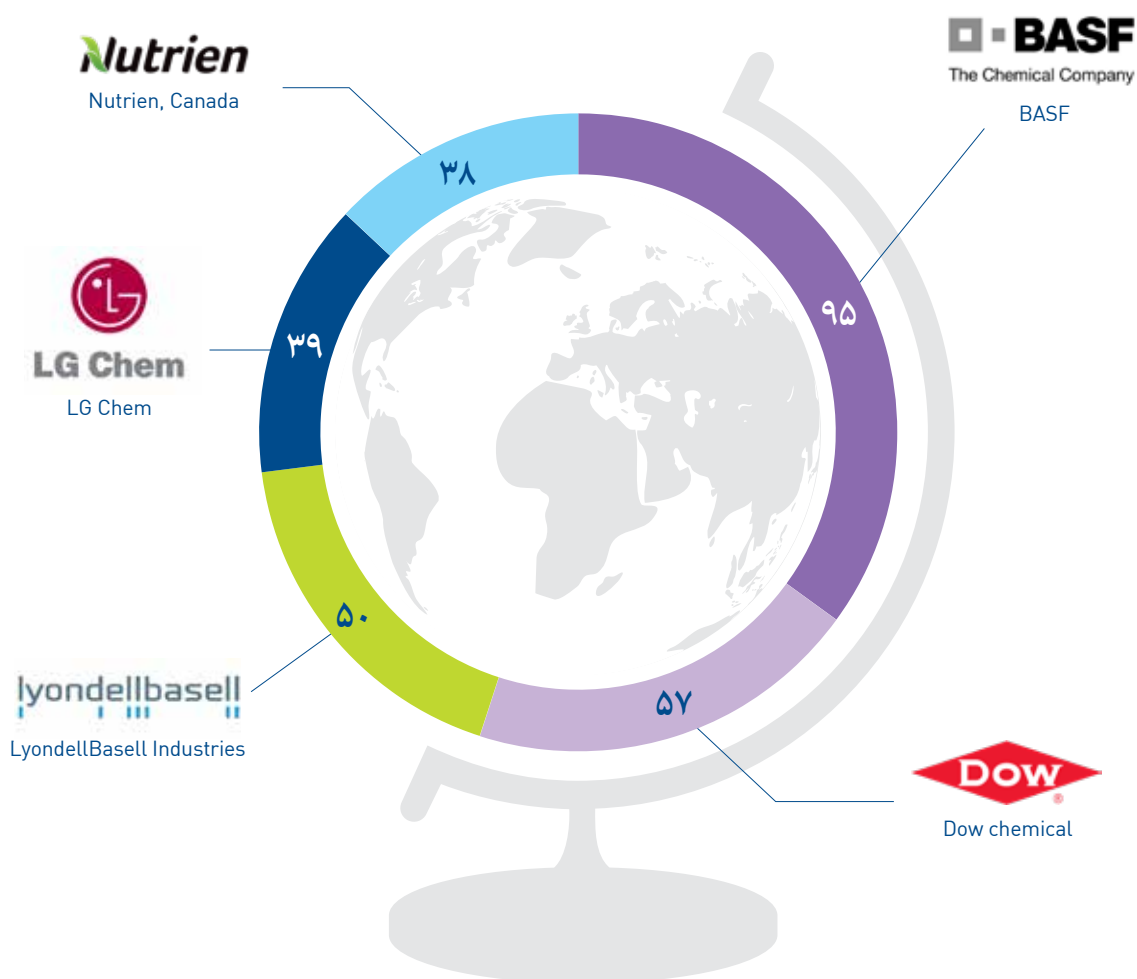

شرکت‌های برتر جهان

سهام شرکت‌های بزرگ از کل بازار

بر اساس برآوردهای انجام شده از فروش و درآمد شرکت‌های برتر جهانی، ۵ شرکت برتر تولیدکننده محصولات شیمیایی ۱۴ درصد از بازار جهانی محصولات شیمیایی را در اختیار دارند. این شاخص در سال ۲۰۲۰، ۱۲ درصد بود. این روند نشان‌دهنده افزایش انحصار شرکت‌های بزرگ و صاحب تکنولوژی در این بازار است.

شرکت‌های برتر صنایع شیمیایی برحسب درآمد - ۲۰۲۳ (میلیارد دلار)

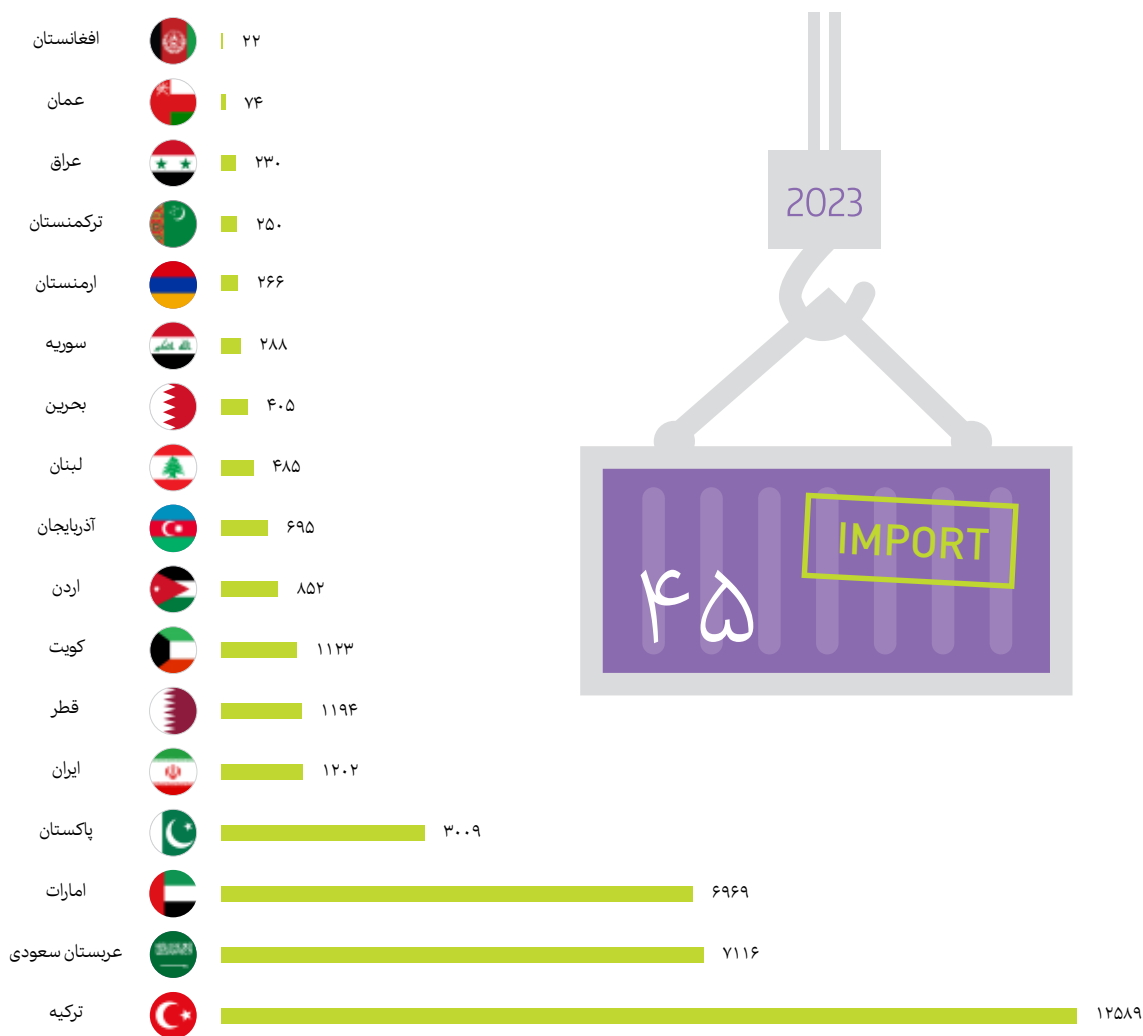

بازار منطقه خاورمیانه

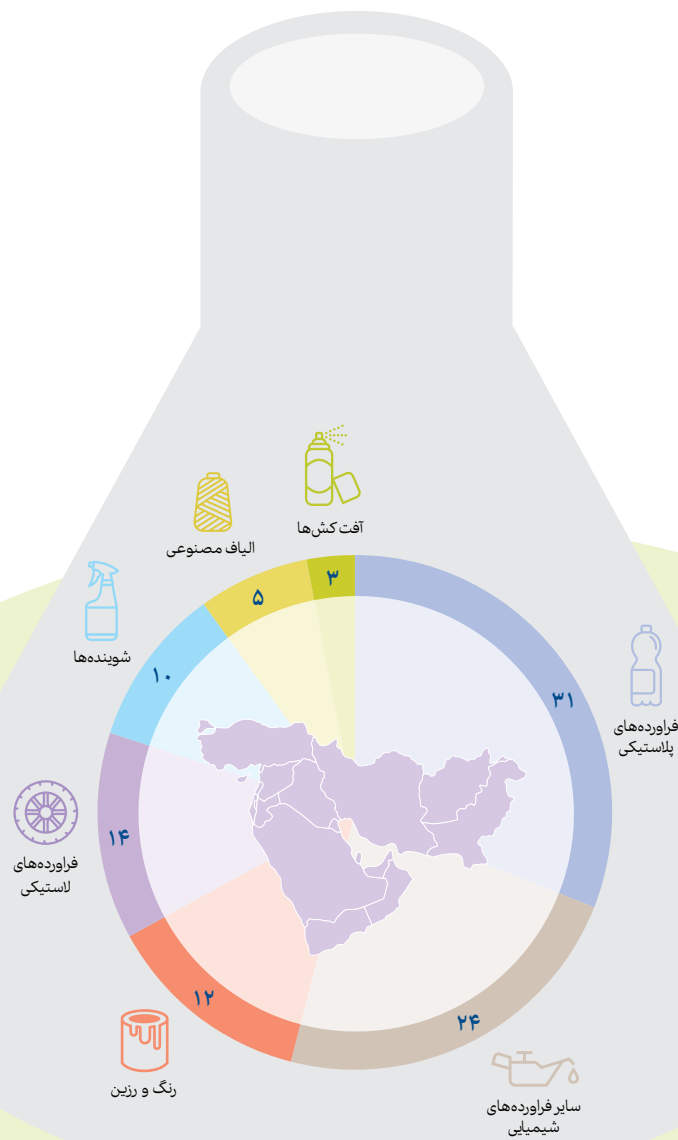
کشورهای منطقه در سال ۲۰۲۳ بیش از ۴۵.۴ میلیارد دلار صرف واردات محصولات شیمیایی کرده‌اند. این شاخص در سال ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ به ترتیب ۴۰ و ۴۲ میلیارد دلار بوده است. سه کشور ترکیه، امارات و عربستان بیش از دو سوم واردات محصولات شیمیایی به منطقه را به خود اختصاص داده‌اند.

ارزش واردات محصولات شیمیایی به کشورهای منطقه خاورمیانه - ۲۰۲۳ (میلیون دلار)

فراورده‌های پلاستیکی اصلی‌ترین گروه کالایی محصولات شیمیایی است که به کشورهای منطقه خاورمیانه وارد می‌شوند.

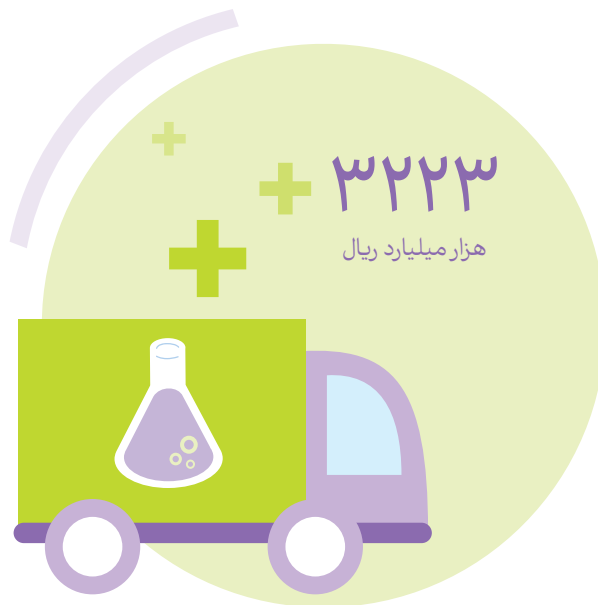
سهم محصولات شیمیایی از ارزش واردات منطقه خاورمیانه - ۲۰۲۳ (درصد)

بازار محصولات شیمیایی ایران

ارزش بازار و روند عرضه و تقاضا

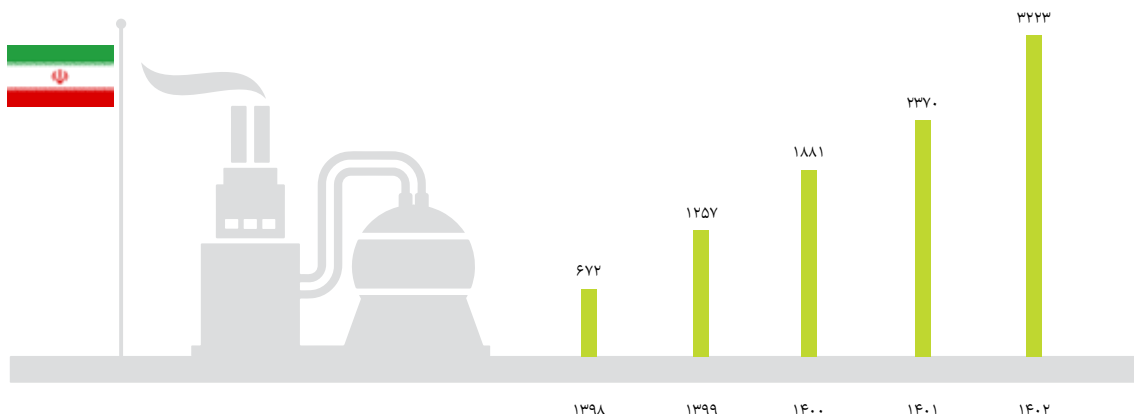
صنایع شیمیایی ایران

ارزش تولیدات صنایع
شیمیایی کشور در سال
۱۴۰۲ به بیش از ۳۲۲۳ هزار
میلیارد ریال رسیده است.

در سال ۱۴۰۲ ارزش تولیدات صنایع شیمیایی بیش از
۳۶ درصد رشد کرده است. این شاخص در سال ۱۴۰۰ و
۱۴۰۱ به ترتیب ۵۰ و ۲۶ درصد بوده است.

ارزش تولیدات داخلی محصولات شیمیایی (هزار میلیارد ریال)

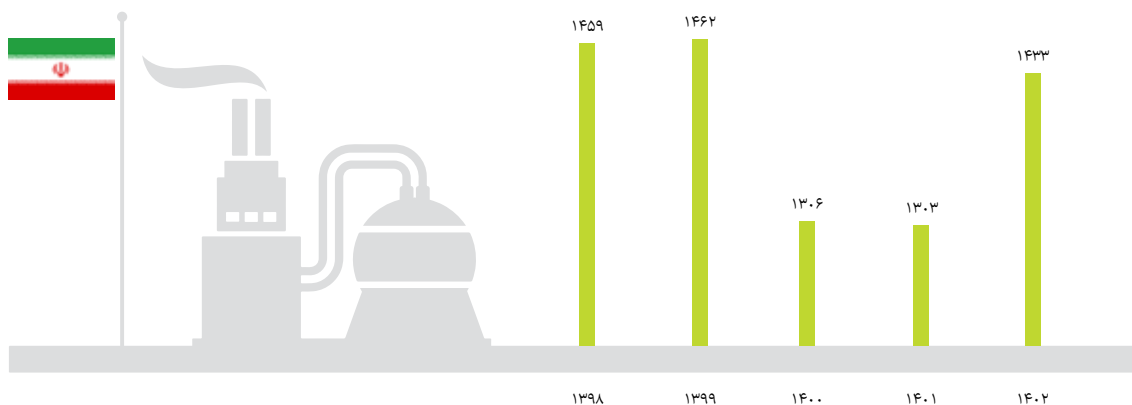

حجم تولیدات صنعت

حجم تولیدات داخلی صنایع شیمیایی کشور در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ کاهش یافته بود.

این شاخص در سال ۱۴۰۲ با رشدی ۱۰ درصدی همراه بود و به مقادیر پیش از همه‌گیری کرونا بازگشته است.

حجم تولیدات داخلی محصولات شیمیایی (هزار تن)

حجم تولید محصولات شیمیایی منتخب

در سال‌های گذشته حجم تولیدات داخلی محصولات لاستیکی و الیاف مصنوعی

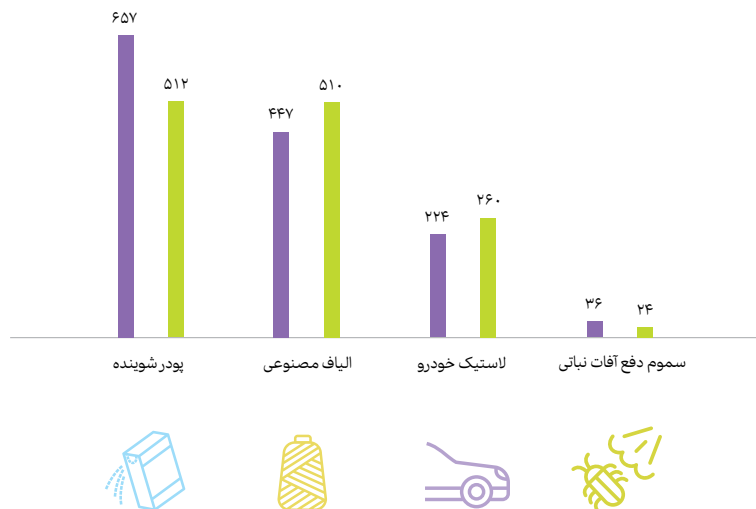
در پی افزایش قیمت ارز و موانع به وجود آمده برای واردات افزایش یافته است.

حجم تولیدات داخلی شوینده‌ها و آفتکش‌ها در سال‌های اخیر کاهش یافته است. این مهم در پی کاهش توان خرید خانوارها و همچنین کاهش و ممنوعیت صادرات رخ داده است.

حجم تولید داخلی محصولات شیمیایی منتخب (هزار تن)

● ۱۳۹۶ ● ۱۴۰۰

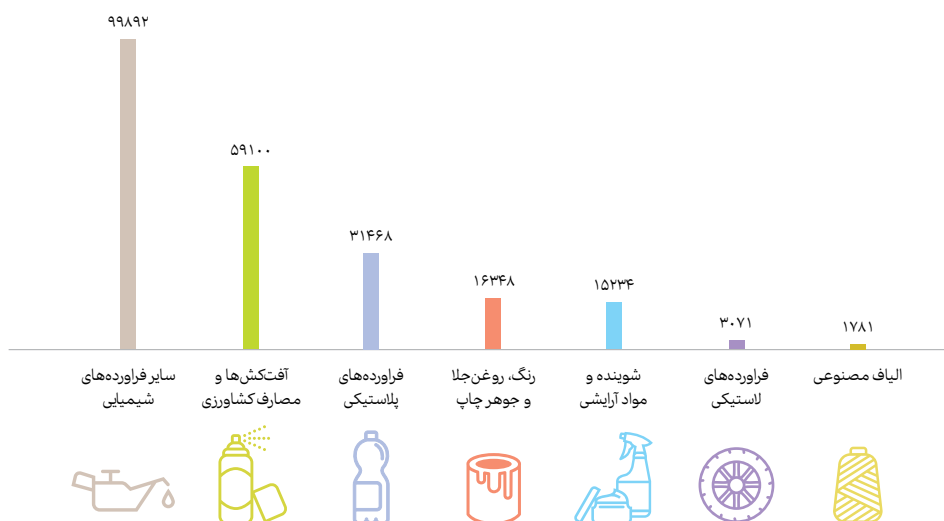
ظرفیت تولید به تفکیک محصولات

ظرفیت فعال صنایع شیمیایی کشور در سال ۱۴۰۱ به بیش از ۲۲۶ میلیون تن رسیده است. ظرفیت تولید صنایع شوینده به بیش از ۱۵ میلیون تن می‌رسد. این ظرفیت شامل مواد اولیه و محصولات نهایی صنایع شوینده می‌شود.

بنا به اعلام وزارت صنعت در حال حاضر حدود ۶۰ درصد از این ظرفیت فعال است.

ظرفیت واحدهای صنعتی فعال صنایع شیمیایی - ۱۴۰۱ (هزارتن)

رشد افزایش ظرفیت تولید در طول سال‌ها

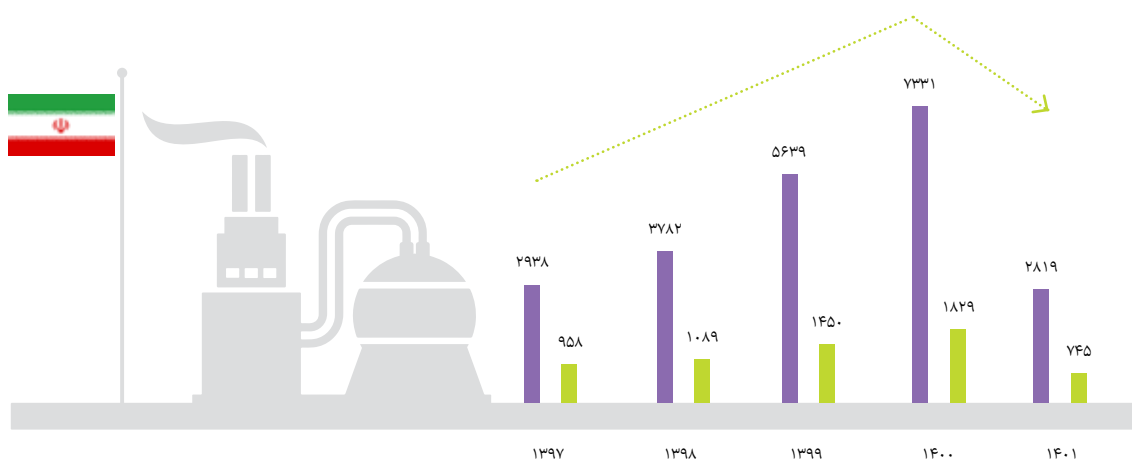
در سال ۱۴۰۱ بیش از ۲۸۰۰ خط تولید
در ۷۴۵ واحد صنعتی مجوز بهره‌برداری
دریافت کرده است.

این شاخص نسبت به سال ۱۴۰۰ بیش از ۶۲ درصد کاهش پیدا کرده است و روند صعودی اعطای مجوز بهره‌برداری در سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰ معکوس شده است.

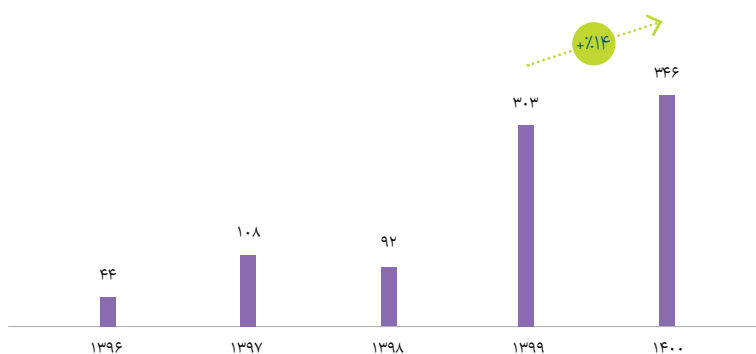
رشد اعطای مجوز بهره‌برداری به واحدهای صنعتی - ۱۴۰۱

● واحد صنعتی ● خط تولید

هزینه صرف‌شده برای بهره‌برداری از واحدهای صنعتی جدید در سال ۱۴۰۰ به بیش از ۳۴۶ هزار میلیارد ریال رسیده است. این شاخص نسبت به سال پیش از آن ۱۴ درصد رشد داشته است.

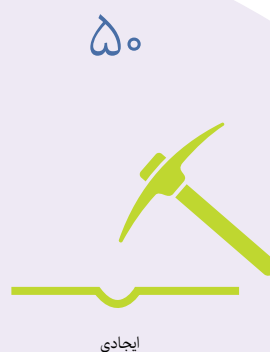
ارزش سرمایه‌گذاری در واحدهای صنعتی فعال برحسب سال بهره‌برداری (هزار میلیارد ریال)

• وزارت صنعت، معدن و تجارت، گزارش عملکرد سالانه

طرح‌های توسعه‌ای و طرح‌های ایجاد صنایع شیمیایی در سال ۱۴۰۰ سهم برابری داشته‌اند. در سال ۱۳۹۹ سهم طرح‌های توسعه‌ای نسبت به طرح‌های ایجاد بیشتر بود.

سهم طرح‌های ایجاد و توسعه‌ای واحدهای بهره‌برداری شده - ۱۴۰۰ (درصد)

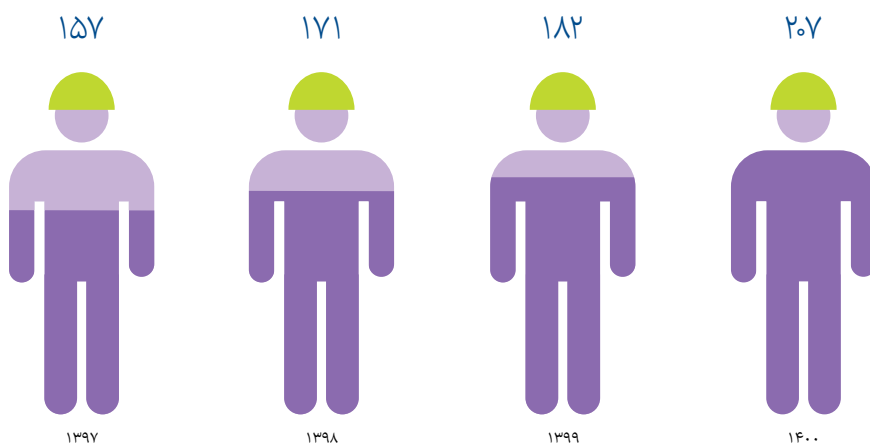

• وزارت صنعت، معدن و تجارت، گزارش عملکرد سالانه

وضعیت نیروی کار

تعداد نیروی کار فعال در صنایع شیمیایی در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ روندی صعودی داشته و از ۱۵۷ هزار نفر به ۱۸۲ هزار نفر رسیده است.

تعداد کارکنان صنایع شیمیایی (هزار نفر)

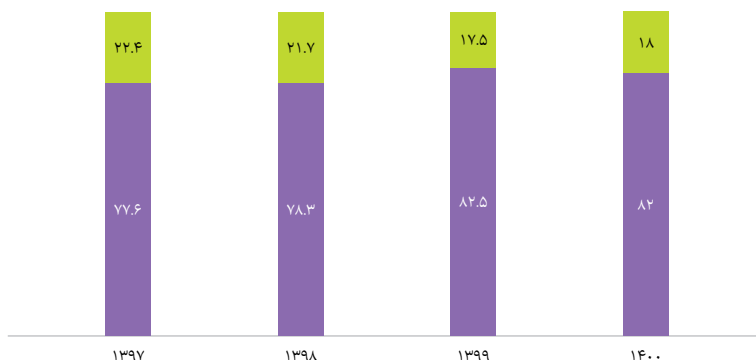

• طرح جامع آمارگیری از کارگاه‌های صنعتی کشور - مرکز آمار

صنایع شیمیایی به طور نسبی جزء صنایع سرمایه‌بر محسوب می‌شوند. سهم جبران خدمات نیروی کار از ارزش افزوده تولیدی در صنعت در سال‌های اخیر کاهش یافته است و از ۲۲ درصد در سال ۱۳۹۷ به ۱۸ درصد در سال ۱۴۰۰ رسیده است. افزایش نسبی هزینه سایر عوامل تولید باعث کاهش سهم جبران خدمات در سال‌های اخیر شده است.

سهم سرمایه و نیروی کار از ارزش افزوده صنایع شیمیایی (درصد)

• نیروی کار • سرمایه

• طرح جامع آمارگیری از کارگاه‌های صنعتی کشور - مرکز آمار

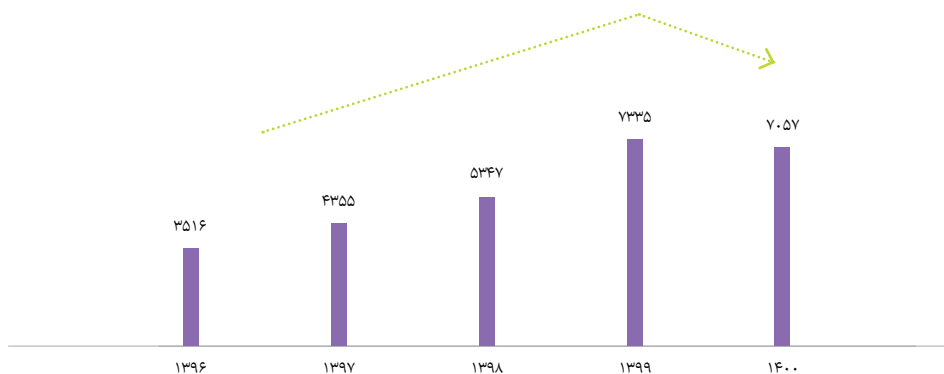
تحلیل روند سرمایه‌گذاری

اعطای جواز تأسیس واحدهای صنعتی جدید تا سال ۱۳۹۹ روندی صعودی را طی کرده بود این روند در سال ۱۴۰۰ متوقف شد.

برای اولین بار طی سالیان اخیر، جواز تأسیس طرح‌های صنعتی جدید در صنایع شیمیایی کاهش یافته است.

جواز تأسیس طرح‌های صنعتی جدید (واحد صنعتی)

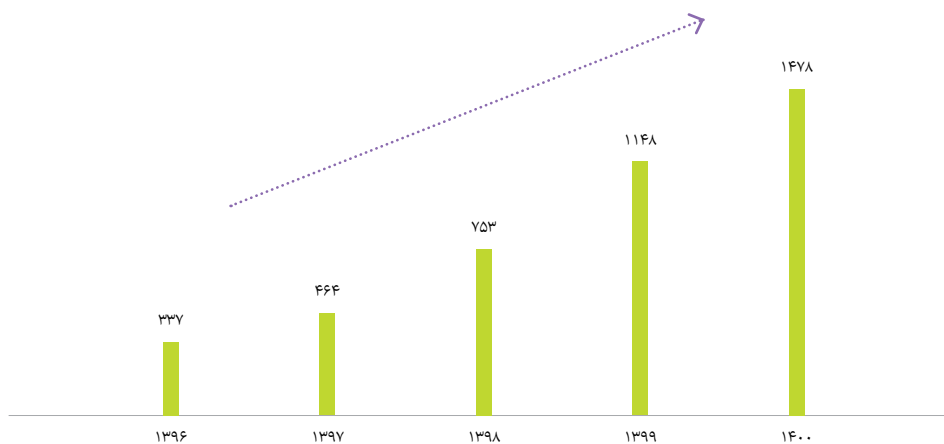

سرمایه موردنیاز برای بهره‌برداری از طرح‌های جدید در سال‌های گذشته افزایش یافته است.

میانگین سرمایه موردنیاز برای بهره‌برداری از طرح‌های جدید از ۹۵ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۶ به ۲۰۹ میلیارد ریال در سال ۱۴۰۰ رسیده است.

سرمایه‌گذاری موردنیاز برای بهره‌برداری از طرح‌های صنعتی جدید (هزار میلیارد ریال)

چشم‌انداز بازار از منظر فعالان صنایع شیمیایی (استراتژی‌ها و ریسک‌ها)

ریسک‌ها

شرکت‌های فعال به رتبه‌بندی ریسک‌های فعالیت‌های صنعتی خود نیز می‌پردازند. در این قسمت به ترتیب مهم‌ترین ریسک‌های شرکت‌های صنایع شیمیایی مورد بررسی قرار خواهند گرفت:

نرخ ارز

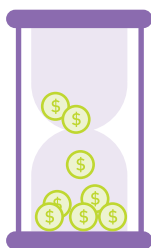
برای تولید بسیاری از محصولات شیمیایی از طیف گسترده‌ای از مواد اولیه استفاده می‌شود. در صنایع بزرگی مانند صنعت لاستیک‌سازی و تولید شوینده‌ها نیاز به واردات بخشی از مواد اولیه غیرقابل‌اجتناب است؛ بنابراین نرخ ارز یکی از پارامترهای تأثیرگذار بر قیمت تمام‌شده این محصولات است.

ریسک تجاری

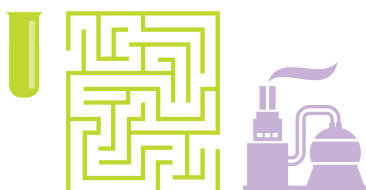
با وجود افزایش قیمت دلار، واردات غیررسمی و قاچاق محصولات خارجی به کشور، همواره صنعتگران این حوزه را تحت فشار مازاد عرضه قرار داده است. علاوه بر این بحران درآمد خانوار و افزایش قیمت محصولات مختلف باعث کاهش تقاضای داخلی شده است.

ریسک نقدینگی

افزایش مکرر قیمت تمام‌شده محصولات و افزایش خرید اعتباری محصولات شیمیایی باعث کاهش نقدینگی واحدهای صنعتی شده است. این موضوع وابستگی شرکت‌های مذکور به تسهیلات بانکی را افزایش داده است.

ماده اولیه

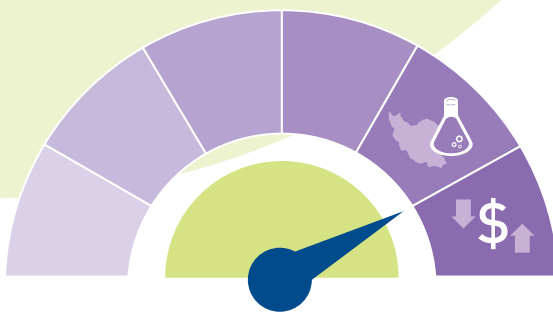

صنعتگران برای واردات مواد اولیه با موانع بسیاری مانند افزایش نرخ ارز و تحریم‌های بین‌المللی مواجه هستند. ساخت و تأمین مواد اولیه در کشور نیز پروژه‌های زمان‌بر و پرهزینه است؛ بنابراین با ادامه وضع موجود، تولیدکنندگان محصولات شیمیایی خطر عدم دسترسی به مواد اولیه مناسب را پررنگ می‌بینند.

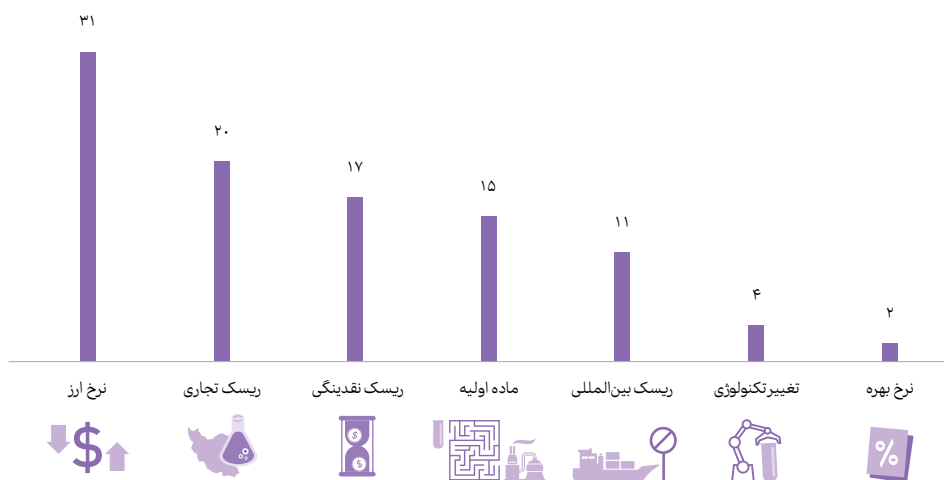
رتبه‌بندی ریسک شرکت‌ها

با تحلیل محتوای گزارش شرکت‌های بورسی، میزان اثرگذاری و اهمیت ریسک‌های مختلف در صنایع شیمیایی رتبه‌بندی و امتیازدهی شده است.

براساس سیستم امتیازدهی جدید، ریسک نرخ ارز و ریسک‌های تجاری اصلی‌ترین ریسک‌های تولیدکنندگان داخلی محصولات شیمیایی محسوب می‌شوند.

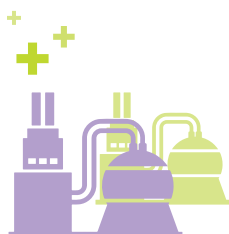
امتیاز ریسک عوامل تأثیرگذار بر فعالیت صنایع شیمیایی (درصد)

استراتژی‌ها

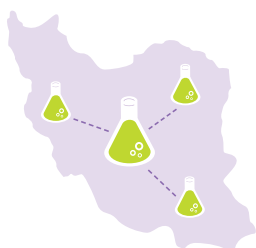
شرکت‌های فعال در بورس، اهم فعالیت‌های خود برای آینده میان‌مدت را اعلام می‌کنند. این برنامه‌ریزی‌ها می‌تواند به‌عنوان راهنما برای پیش‌بینی آینده این صنعت مورداستفاده قرارگیرد. راهبردهای شرکت‌های بورسی صنایع شیمیایی منتخب در محورهای مختلف به شرح زیر است:

افزایش تولید

استفاده حداکثری از ظرفیت موجود، توسعه ظرفیت‌ها و تولید محصولات جدید، پرتکرارترین استراتژی شرکت‌های فعال در این حوزه هستند. افزایش قیمت ارز و کاهش واردات باعث ترغیب تولیدکنندگان به توسعه بازارهای داخلی شده است.

پخش محصولات

تولیدکنندگان این عرصه مانند سایر صنایع در سال‌های اخیر به حوزه پخش مویرگی محصولات و تأسیس شعب نمایندگی در سراسر کشور روی آورده‌اند. تکمیل زنجیره عمودی توزیع و فروش یکی از استراتژی‌های غالب شرکت‌های صنایع شیمیایی است.

صادرات

در سال‌های اخیر بنا به دلایل مختلف، صادرات محصولات شیمیایی به خارج از کشور محدود و ممنوع شده است. با وجود این شرکت‌های صنایع شیمیایی چشم‌انتظار رفع تحریم‌های بین‌المللی و امکان صادرات مجدد محصولات خود هستند. صنعتگران نگران از دست دادن بازارهای کشورهای همسایه هستند.

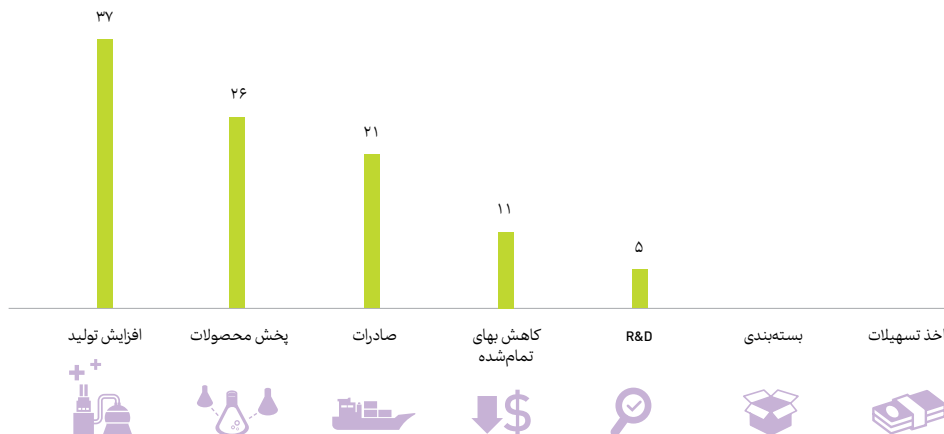
امتیاز استراتژی شرکت‌ها

با تحلیل محتوای گزارش‌های شرکت‌های بورسی، راهبردهای اصلی شرکت‌های بورسی فعال در صنایع شیمیایی رتبه‌بندی و امتیازدهی شده است.

شرکت‌های فعال افزایش تولید، ورود به زنجیره پخش و خرده‌فروشی محصولات و همچنین افزایش سهم بازارهای صادراتی را اصلی‌ترین راهبردهای خود در دوره حاضر معرفی کرده‌اند.

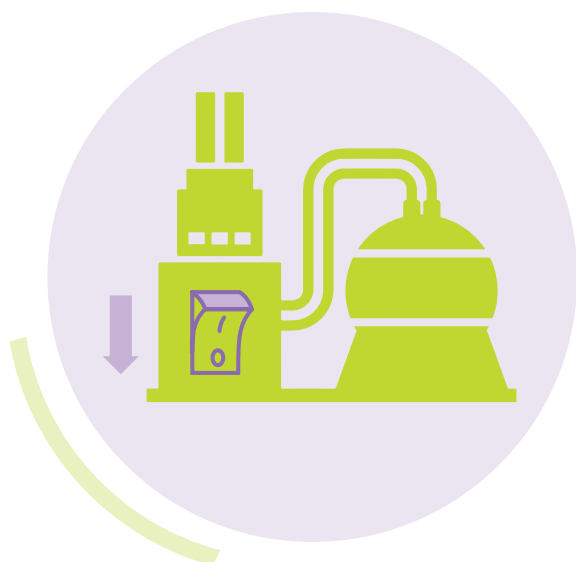
امتیاز استراتژی‌های برتر صنایع شیمیایی فعال در بورس (درصد)

بازار داخلی محصولات شیمیایی

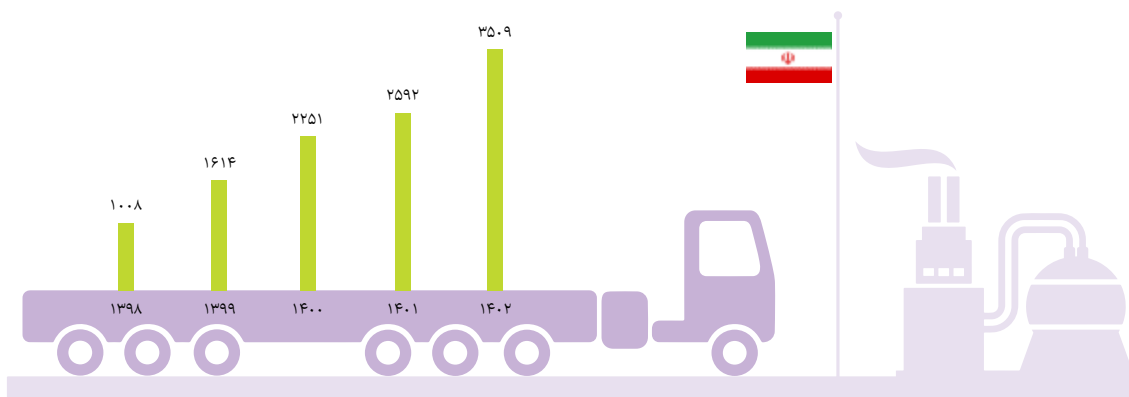
ارزش مصرف سال‌های گذشته

ارزش بازار داخلی محصولات شیمیایی که در سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ به ترتیب رشد سالانه ۷۰ و ۶۰ درصدی را تجربه کرده بود، در سال ۱۴۰۱ تنها ۱۵ درصد رشد کرده است. این رقم در سال ۱۴۰۲ به ۳۵ درصد رسیده است. با تعدیل این مقادیر با نرخ تورم مصرف‌کننده، می‌توان نتیجه‌گیری کرد که اندازه بازار داخلی محصولات شیمیایی در سال اخیر کوچک‌تر شده است.

بازار داخلی محصولات شیمیایی
در طی سال‌های اخیر
کوچک‌تر شده است.

تقاضای داخلی محصولات شیمیایی (هزار میلیارد ریال)

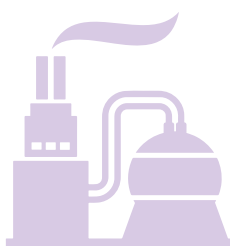
سهم خانوارها و فعالیتهای اقتصادی از مصرف محصولات شیمیایی - ۱۳۹۵ (درصد)

۲۰

خانوار

۸۰

فعالیت‌های اقتصادی

محصولات شیمیایی شامل طیف گسترده‌ای از مواد واسطه و محصولات نهایی است. در این بین سهم مصرف مستقیم خانوارها تنها ۲۰ درصد است.

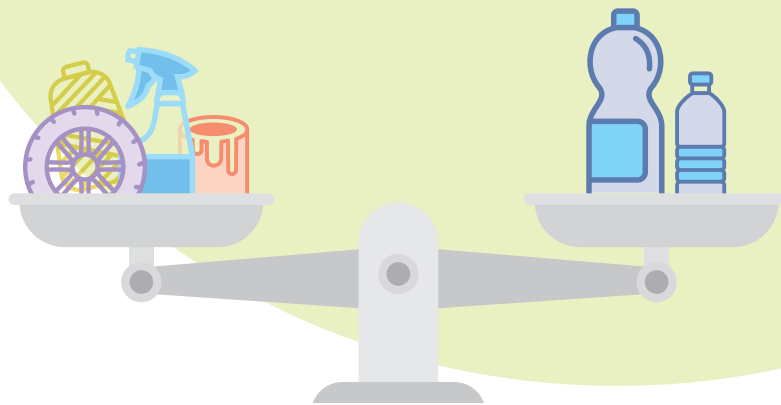
محصولات مانند بسته‌بندی‌های پلاستیکی شوینده‌ها و محصولات آرایشی و همچنین فرآورده‌های لاستیکی مانند تایر خودرو توسط خانوار خریداری می‌شود.

جدول داده-ستانده

مصرف داخلی به تفکیک محصولات

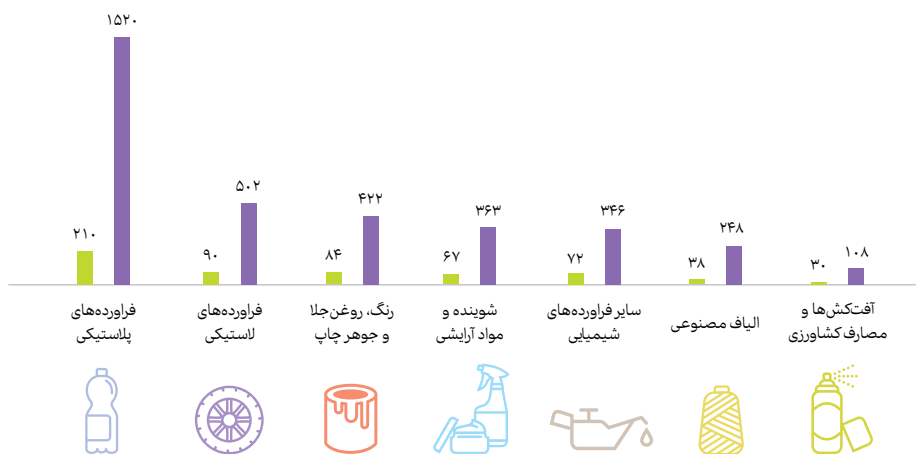
بازار محصولات پلاستیکی
نیمی از تقاضای محصولات شیمیایی را
تشکیل می‌دهد.

در پنج سال گذشته اندازه این بازار بیشتر از سایر محصولات رشد داشته است.

ارزش تقاضای داخلی انواع محصولات شیمیایی (هزار میلیارد ریال)

● ۱۳۹۷ ● ۱۴۰۲

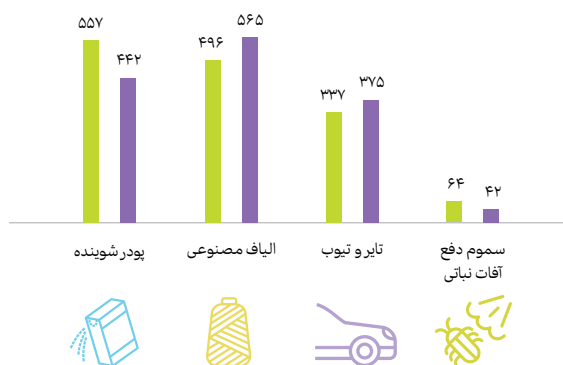
حجم مصرف داخلی محصولات شیمیایی منتخب در پنج سال اخیر ۳ درصد کاهش یافته است.

بین محصولات مختلف، حجم مصرف الیاف مصنوعی و تایر و تیوب افزایش یافته و در مقابل حجم مصرف پودرهای شوینده و آفت‌کش‌های کشاورزی کاهش یافته است.

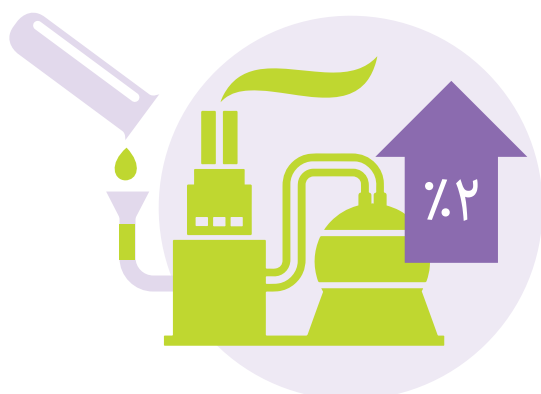
حجم تقاضای داخلی محصولات شیمیایی منتخب (هزار تن)

● ۱۳۹۶ ● ۱۴۰۰

برآورد تغییرات مصرف در آینده

- ◆ اکثر محصولات شیمیایی تولیدی به عنوان مواد واسط در صنایع مختلف مورد استفاده قرار می‌گیرند. بخش کوچکی از این محصولات نیز به عنوان کالای نهایی مورد استفاده مصرف‌کنندگان نهایی قرار می‌گیرند.
- ◆ در یک سال اخیر، ارزش واردات و صادرات محصولات شیمیایی افزایش یافته است. اما سهم واردات از کل مصرف داخل همچنان نزولی است.
- ◆ تولید ناخالص داخلی بر مصرف محصولات شیمیایی در فعالیت‌های اقتصادی و خانوارها تأثیر می‌گذارد.
- ◆ پیش‌بینی می‌شود که تقاضای داخلی صنایع در سال آینده ۲ درصد افزایش یابد. در مقابل تقاضای خانوارها نیز رشدی ۲ درصدی را تجربه خواهد کرد؛ بنابراین تقاضای داخلی محصولات شیمیایی در سال آینده حدود ۲ درصد افزایش خواهد یافت.
- ◆ با توجه به افزایش صادرات و بازگشت به مقادیر سال‌های پیش از تحریم، پیش‌بینی می‌شود که در سال آینده حجم و ارزش صادرات تنها رشدی ۵ درصدی را تجربه کند.
- ◆ در نهایت پیش‌بینی می‌شود که حجم تولید محصولات شیمیایی در سال ۱۴۰۳ بیش از ۲.۵ درصد افزایش یابد.

تقاضای داخلی
محصولات شیمیایی
در سال آینده حدود
۲ درصد افزایش
خواهد یافت.

پیش‌بینی می‌شود
در سال آینده
حجم و ارزش صادرات
محصولات شیمیایی افزایش
۵ درصدی را تجربه کند.

پیش‌بینی می‌شود حجم
تولید محصولات شیمیایی
در سال ۱۴۰۳ بیش از
۲.۵ درصد افزایش یابد.

سهم انواع مشتریان از تولیدات محصولات شیمیایی تولید داخل - ۱۴۰۱ (درصد)

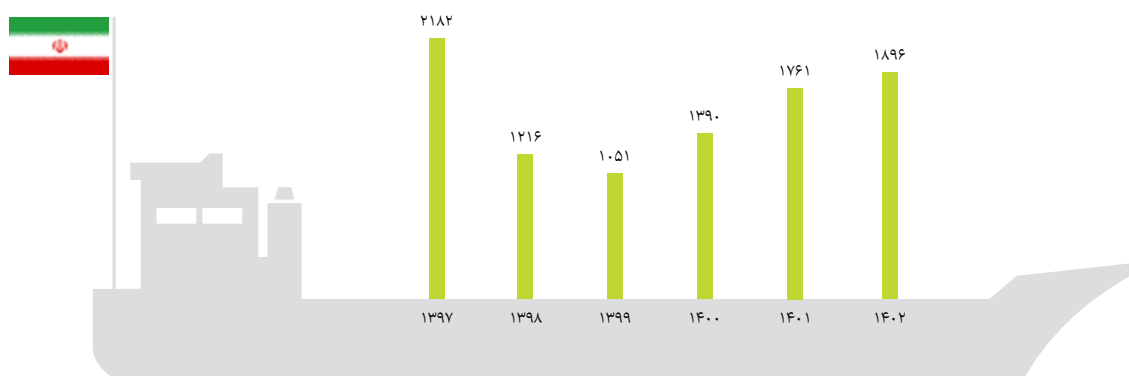
صادرات و واردات

در سال ۱۴۰۰ محصولات شیمیایی
از لیست تخصیص ارز ترجیحی
برای واردات مواد اولیه
خارج شدند.

پس از کاهش صادرات محصولات شیمیایی در سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹، این شاخص در سه سال اخیر با رشد همراه بوده، اما کماتان کمتر از مقادیر صادرات پیش از تحریم‌های بین‌المللی در سال ۱۳۹۷ است.

ارزش صادرات محصولات شیمیایی (میلیون دلار)

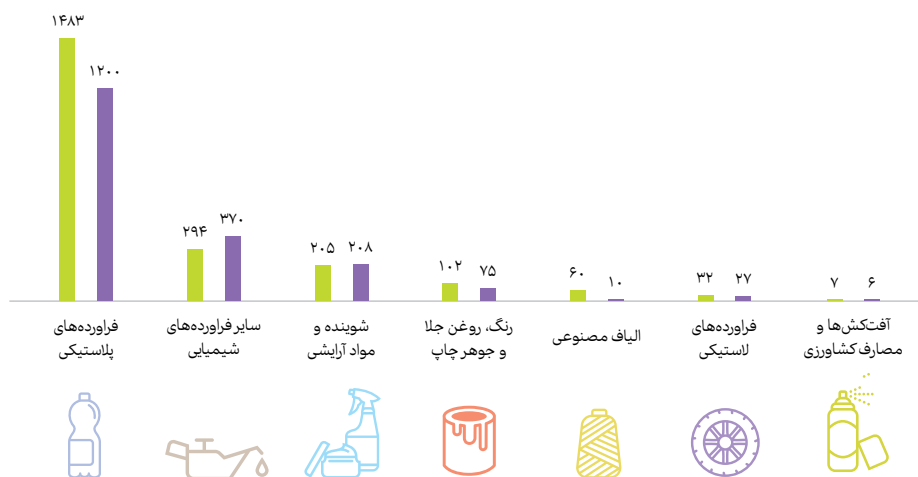

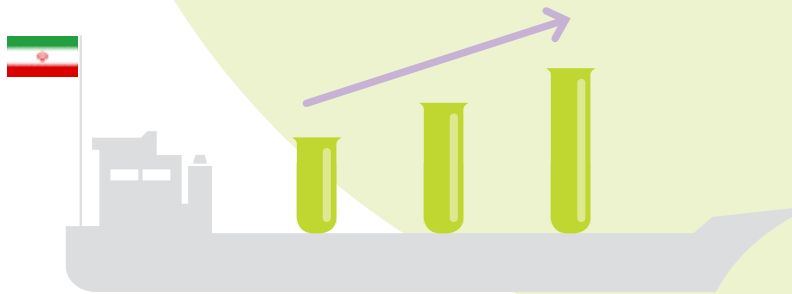
صادرات محصولات شیمیایی در سالیان اخیر در تمامی گروه‌های کالایی به جز محصولات متفرقه به طور میانگین ۱۶ درصد کاهش پیدا کرده است.

ارزش صادرات انواع محصولات شیمیایی (میلیون دلار)

● ۱۳۹۷ ● ۱۴۰۲

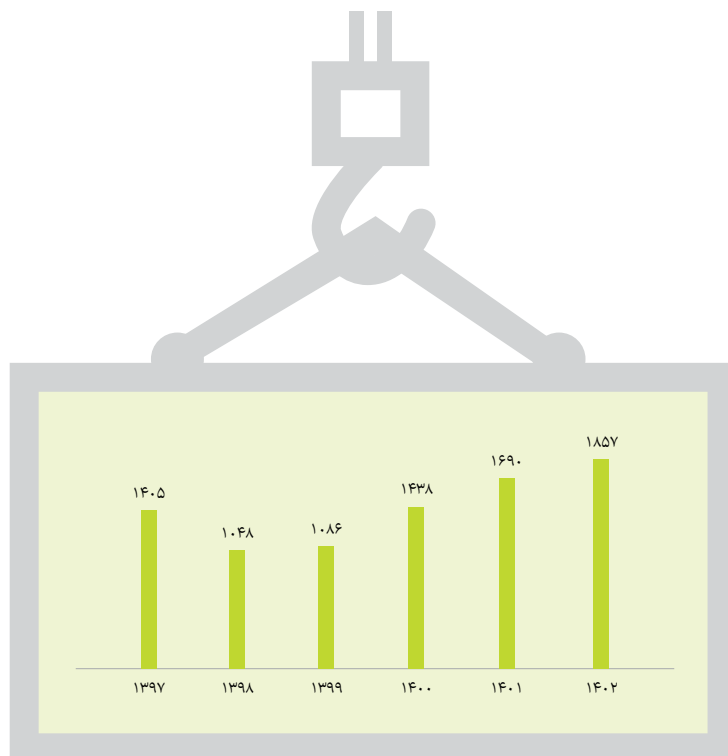

در سال ۱۴۰۲ روند صعودی حجم صادرات محصولات شیمیایی ادامه یافت و این شاخص به بیش از ۱.۸۵ میلیون تن رسید.

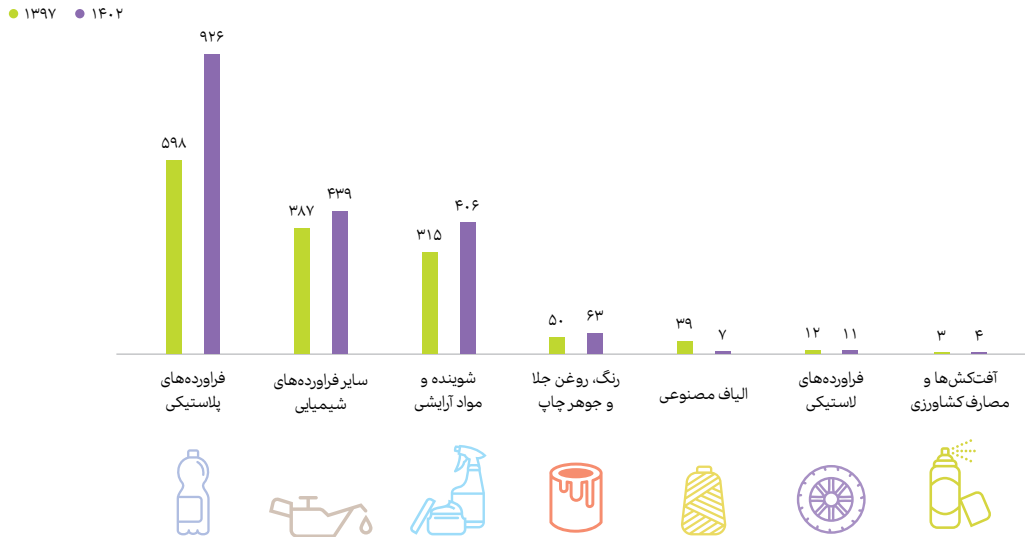
حجم صادرات در پنج سال اخیر بیش از ۷۷ درصد افزایش یافته است.

حجم صادرات محصولات شیمیایی (هزار تن)

در شش سال گذشته حجم صادرات تقریباً در تمامی گروه‌های کالایی افزایش یافته است.

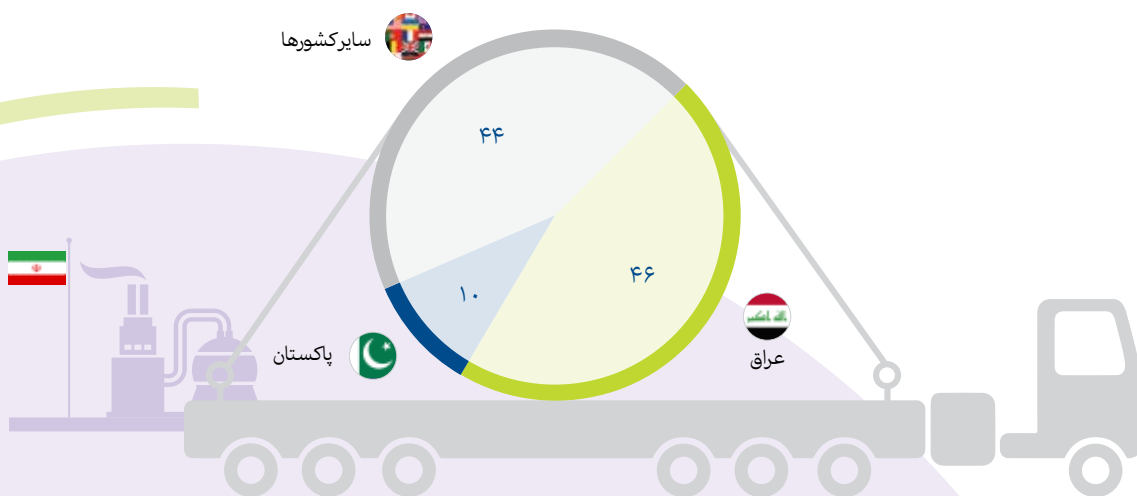
حجم صادرات انواع محصولات شیمیایی (هزار تن)

● سازمان گمرک جمهوری اسلامی ایران

پس از دوره کاهش صادرات به عراق و افغانستان در سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹، صادرات محصولات شیمیایی به این دو کشور به عنوان مقصد اصلی صادراتی از سر گرفته شده است. در سال ۱۴۰۲ پاکستان تبدیل به دومین مقصد صادراتی محصولات شیمیایی کشور تبدیل شده است.

مقصدهای عمده صادرات محصولات شیمیایی - ۱۴۰۲ (درصد)

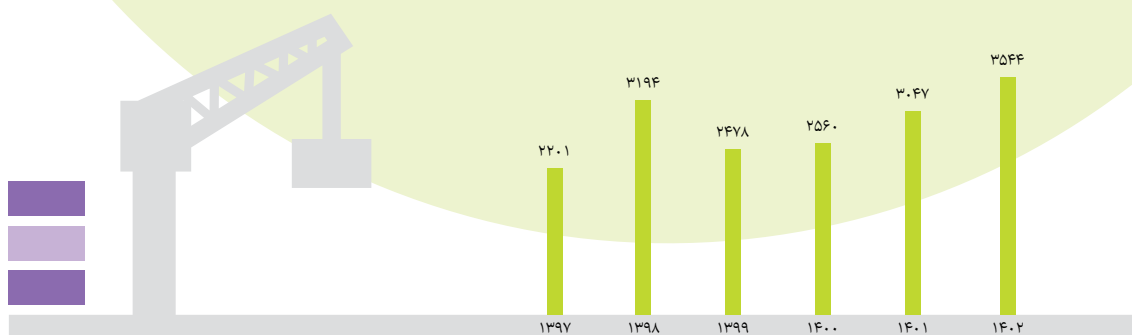

● سازمان گمرک جمهوری اسلامی ایران

ارزش واردات محصولات

ارزش واردات محصولات شیمیایی سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ با افت همراه بوده و به سطح ۲,۵ میلیارد دلار کاهش یافته بود. این شاخص در دو سال اخیر روندی افزایشی را تجربه کرده و ۴۰ درصد افزایش یافته است.

ارزش واردات محصولات شیمیایی (میلیون دلار)

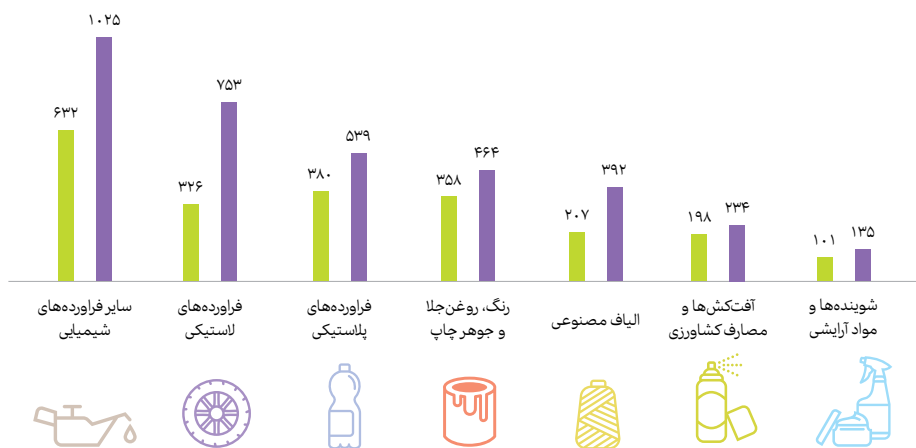

● سازمان گمرک جمهوری اسلامی ایران

ارزش واردات تمامی محصولات شیمیایی نسبت به سال ۱۳۹۷ افزایش یافته است. این شاخص در گروه‌های کالایی فرآورده‌های لاستیکی و الیاف مصنوعی بیش از سایر گروه‌ها افزایش یافته است.

ارزش واردات انواع محصولات شیمیایی (میلیون دلار)

● ۱۳۹۷ ● ۱۴۰۲

● سازمان گمرک جمهوری اسلامی ایران

حجم واردات محصولات شیمیایی در دو سال اخیر ۴۴ درصد افزایش یافته است.

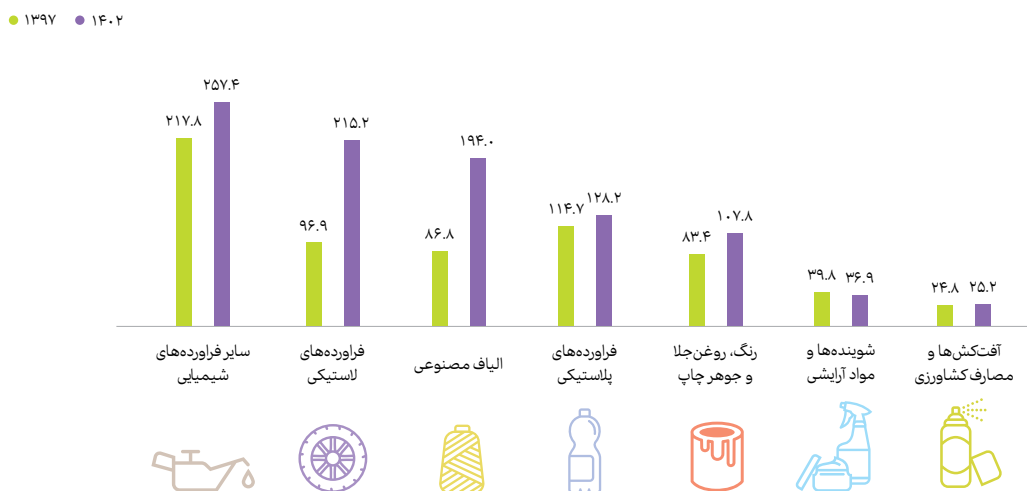
حجم واردات محصولات شیمیایی (هزار تن)

● سازمان گمرک جمهوری اسلامی ایران

حجم واردات اکثر محصولات شیمیایی مختلف در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۳۹۷ بیش از ۴۵ درصد افزایش یافته است.

حجم واردات محصولات شیمیایی منتخب (هزار تن)

● سازمان گمرک جمهوری اسلامی ایران

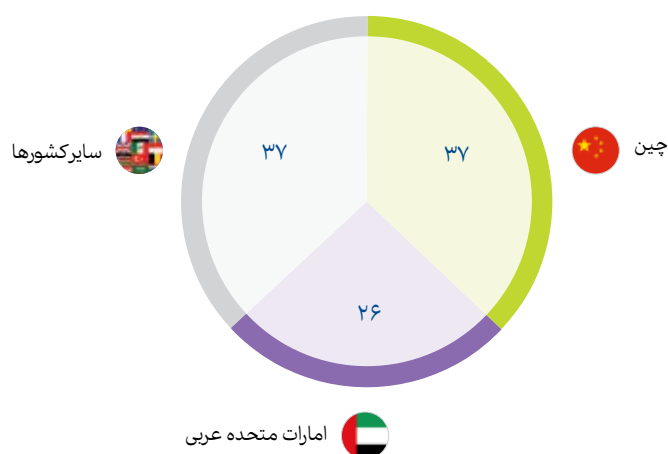
مبادی عمده واردات

کشور چین مبدأ
یک سوم واردات
محصولات شیمیایی
به کشور است.

تحریم‌های بین‌المللی منجر به واردات غیرمستقیم مواد اولیه و محصولات نهایی از کشور امارات متحده عربی شده است. این موضوع باعث افزایش هزینه مبادله و قیمت نهایی محصولات وارداتی به کشور شده است.

سهم مبادی عمده واردات محصولات شیمیایی - ۱۴۰۲ (درصد)

قیمت

تورم تولیدکننده

قیمت تمام شده محصولات شیمیایی برای تولیدکنندگان در سال‌های ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۰ تقریباً ۳ برابر شده بود. تورم تولیدکننده در دو سال اخیر به طور قابل ملاحظه‌ای کاهش پیدا کرد و به ترتیب به ۲۶ و ۲۴ درصد رسیده است. افزایش نرخ ارز و به تبع آن افزایش هزینه تأمین مواد اولیه خارجی در کنار افزایش سایر هزینه‌های تولید باعث افزایش قیمت تمام شده انواع محصولات شیمیایی است.

تورم تولیدکننده انواع محصولات شیمیایی (درصد)

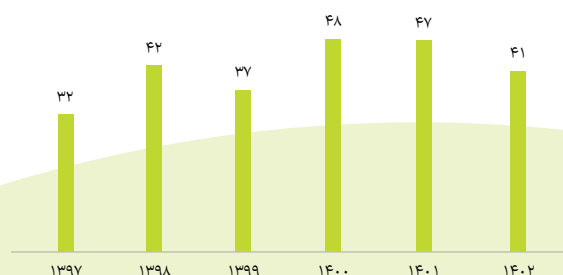

● مرکز آمار - قیمت‌ها - شاخص تورم تولیدکننده

تورم مصرف‌کننده

تورم مصرف‌کننده محصولات شیمیایی در طیف گسترده‌ای از محصولات مصرفی خانوار مانند محصولات شوینده و بهداشتی، محصولات بی‌دوام و کم‌دوام مانند محصولات پلاستیکی و کالاهای بادوام مانند خودرو و لوازم خانگی مستتر است. میانگین تورم مصرف‌کننده در این طیف محصولات در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ به ترتیب به ۴۸ و ۴۷ درصد رسیده است. این شاخص در سال ۱۴۰۲ کاهش یافت و به ۴۱ درصد رسید.

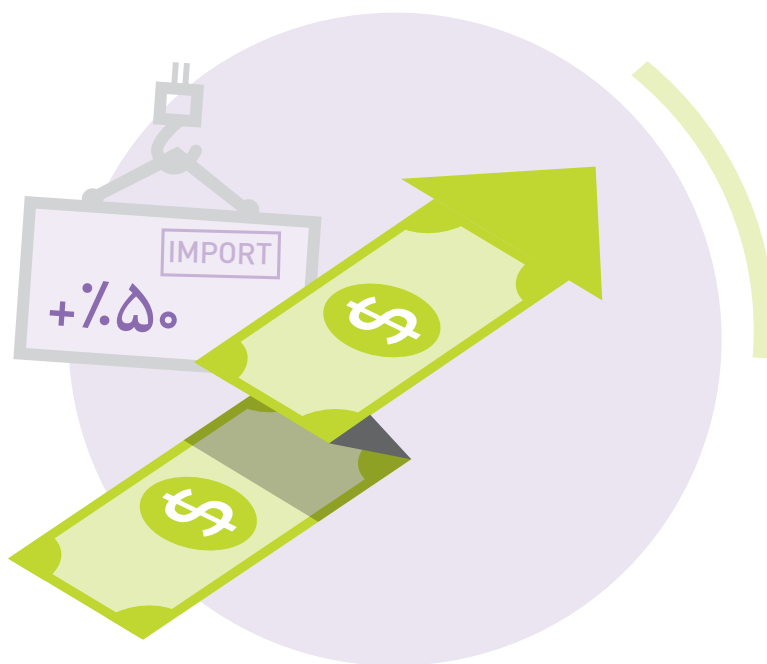
شاخص تورم مصرف‌کننده محصولات شیمیایی (درصد)

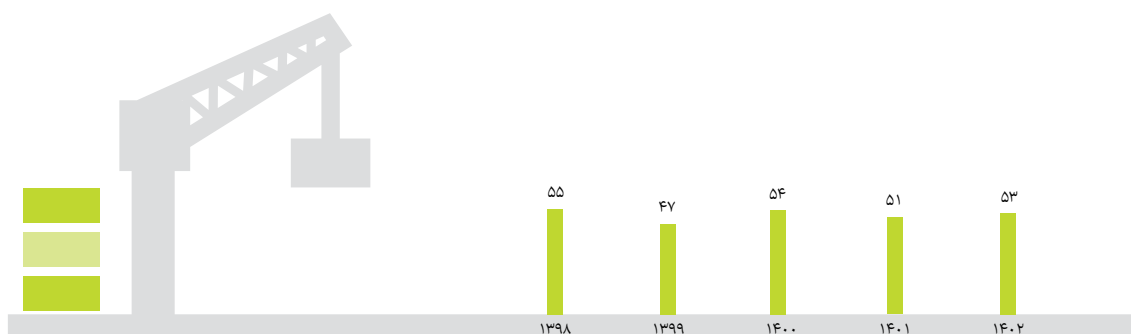
● مرکز آمار - قیمت‌ها - شاخص تورم تولیدکننده

تورم محصولات وارداتی

افزایش یکباره نرخ ارز در سال ۱۳۹۷، باعث افزایش قیمت محصولات وارداتی شده است. در کنار این موضوع موانع متعدد واردات، باعث افزایش هزینه مبادله با کشورهای خارجی شده است. با تداوم شرایط تحریمها در سال ۱۴۰۲ و افزایش قیمت دلار در نیمه دوم سال ۱۴۰۱، تورم محصولات وارداتی برای یک سال دیگر بالای ۵۰ درصد بود.

تورم محصولات شیمیایی وارداتی (درصد)

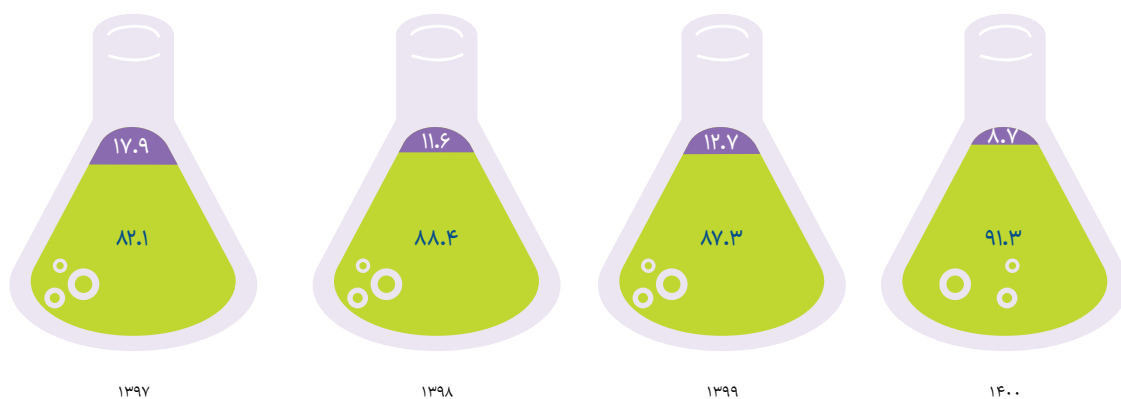
زنجیره تأمین صنعت

باتوجه به دسترسی کشور به منابع هیدروکربنی و همچنین وجود انواع واحدهای پالایشی و پتروشیمی در کشور، حجم عمده‌ای از مواد اولیه صنایع پایین دست شیمیایی در داخل از کشور تأمین می‌شود. برخی صنایع مانند صنعت لاستیک‌سازی و صنایع شوینده برای تولید محصولات خود به واردات بخشی از مواد اولیه وابسته هستند. افزایش نرخ ارز و تشدید تحریم‌های بین‌المللی در بین سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ باعث کاهش سهم مواد اولیه وارداتی در این صنعت شده است. عدم تخصیص ارز ترجیحی برای واردات مواد اولیه نیز بر این مهم تاثیرگذار بوده است. این شاخص در سال ۱۴۰۰ به ۸.۷ درصد رسیده است.

سهم مواد اولیه داخلی و وارداتی از نهادهای تولیدی (درصد)

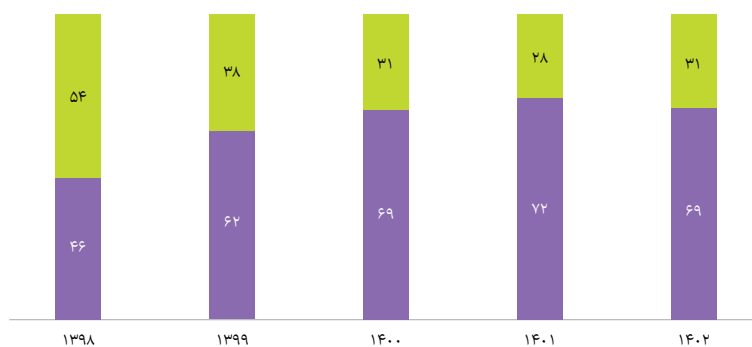
● مواد اولیه وارداتی ● مواد اولیه تولید داخل

در سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸، افزایش نرخ ارز باعث افزایش سهم واردات از ارزش بازار داخلی شده بود. همه‌گیری کرونا، افزایش نرخ ارز و تحریم‌های بین‌المللی باعث کاهش سهم واردات از ارزش بازار داخلی محصولات شیمیایی در سه سال گذشته شده است.

سهم تولید داخلی و واردات از ارزش بازار داخلی محصولات شیمیایی (درصد)

● مواد اولیه وارداتی ● مواد اولیه تولید داخل

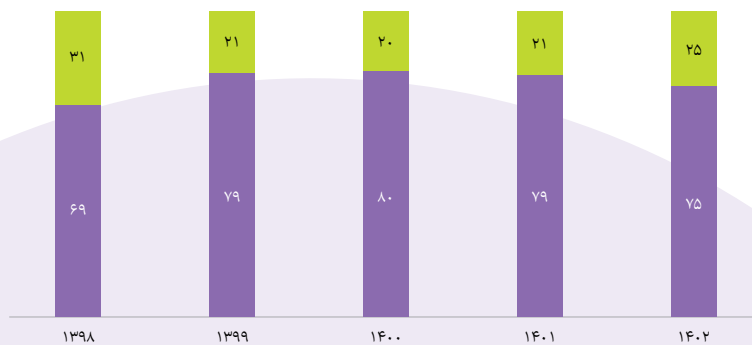

● محاسبات مشاور

روند هم‌زمان افزایش هزینه واردات و موانع موجود بر سر راه صادرات باعث تمرکز تولیدکنندگان به بازار داخلی در راستای جایگزینی واردات شده است.

سهم مصرف داخلی و صادرات از ارزش تولیدات داخلی محصولات شیمیایی (درصد)

● صادرات ● مصرف داخلی

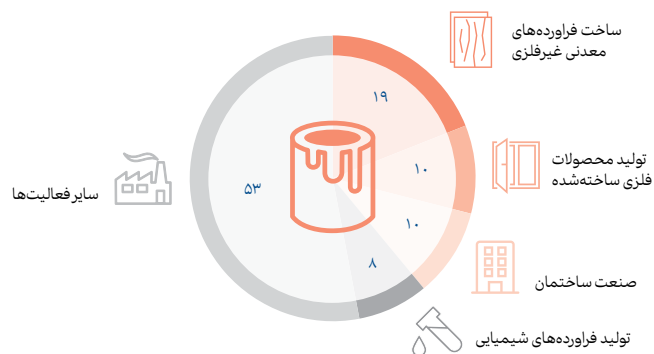

● محاسبات مشاور

ترکیب صنایع خریدار و مصرف کننده محصولات صنعتی

صنعت کاشی و سرامیک در کنار صنایع فلزی و ساختمان اصلی ترین مصرف کنندگان رنگ و جوهر در کشور محسوب می شوند.

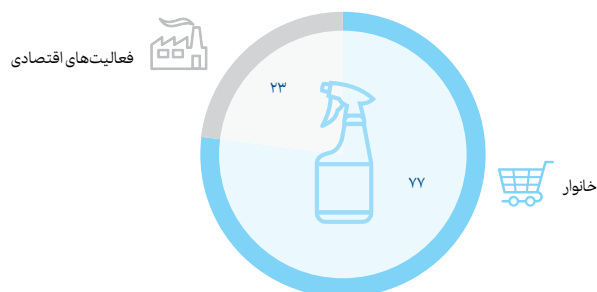
سهم فعالیت های اقتصادی از مصرف انواع رنگ و جوهر - ۱۳۹۵ (درصد)

جدول داده-ستانه

خانوارها اصلی ترین متقاضیان شوینده ها و محصولات آرایشی هستند.

سهم فعالیت های اقتصادی و خانوار از مصرف شوینده ها - ۱۳۹۵ (درصد)

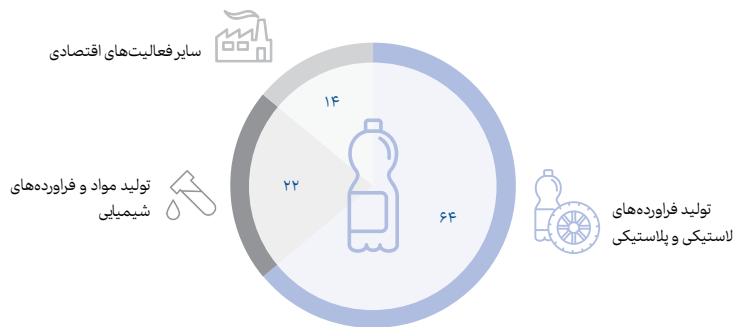

جدول داده-ستانه

فرآوری محصولات پلاستیکی به صورت مرحله به مرحله در صنعت پلاستیک سازی انجام می شود. پس از طی مراحل متعدد محصولات نهایی در اختیار سایر صنایع قرار می گیرند. محصولات پلاستیکی مهندسی شده و بادوام در صنایع ساختمان و صنعت اتومبیل سازی کاربرد فراوان دارد.

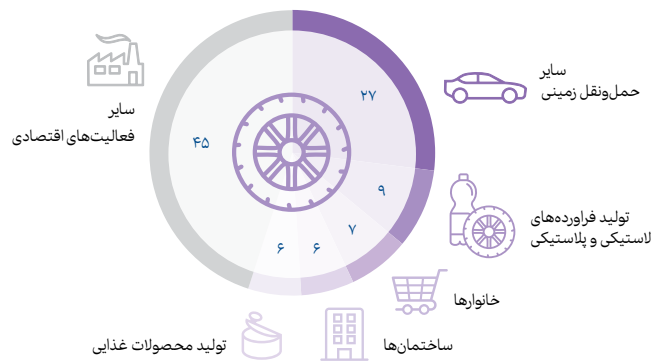
سهم فعالیت های اقتصادی از مصرف محصولات پلاستیکی - ۱۳۹۵ (درصد)

جدول داده-ستانده

لاستیک اتومبیل، واشرها و شیلنگ ها اصلی ترین محصولات نهایی گروه فرآورده های لاستیکی به شمار می روند. این محصولات به عنوان محصول نهایی و محصولات واسطه در طیف گسترده ای از صنایع مورد استفاده قرار می گیرند.

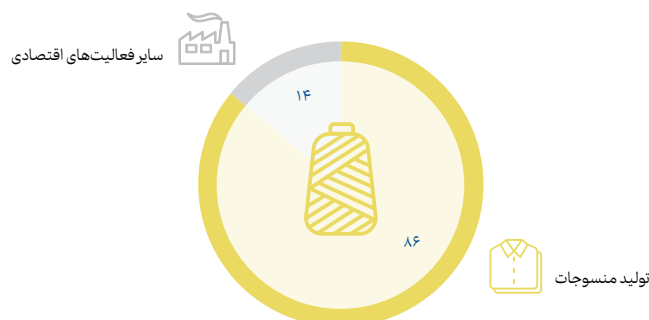
سهم فعالیت های اقتصادی و خانوار از مصرف محصولات لاستیکی - ۱۳۹۵ (درصد)

جدول داده-ستانده

الیاف مصنوعی به طور عمده در صنایع نساجی و قالی بافی مورد استفاده قرار می گیرند.

سهم فعالیت های اقتصادی از مصرف الیاف مصنوعی - ۱۳۹۵ (درصد)

جدول داده-ستانده

زنجیره تأمین مواد اولیه صنایع شوینده

در این گزارش، وضعیت بازار مواد اولیه صنایع شوینده مورد بررسی قرار خواهد گرفت. برای این منظور، توان داخلی تولید مواد اولیه صنایع شوینده، بازیگران اصلی و وضعیت تجارت این محصولات تشریح خواهد شد.

بازار سورفکتانت‌ها در ایران

سورفکتانت‌ها یا "مواد فعال سطحی" ماده اولیه اصلی برای تولید انواع شوینده‌های جامد و مایع محسوب می‌شوند. در این گزارش، به بررسی وضعیت تولید و تجارت دو نوع عمده از این محصولات، اسید سولفونیک و تگزاپون، خواهیم پرداخت. این دو محصول تحت عنوان سورفکتانت‌های آنیونیک دسته‌بندی می‌شوند.

زنجیره تأمین داخلی سورفکتانت‌ها

اسید سولفونیک

اسید سولفونیک یکی از اصلی‌ترین سورفکتانت‌های آنیونی مورد استفاده در صنایع شوینده است. این ماده طی فرایند سولفوناسیون، از آلکیل بنزن‌های خطی (LAB) تولید می‌شود. LAB یک فرآورده پتروشیمی است که خود از نفت سفید تولید می‌شود. در حال حاضر دو واحد صنعتی در کشور نیازکارخانه‌های تولیدکننده را تأمین می‌کنند:

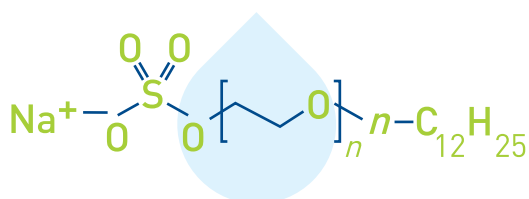
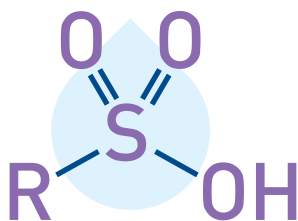
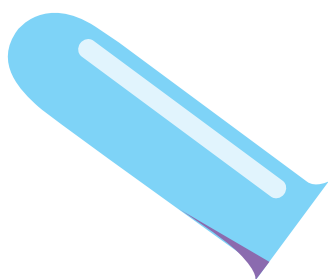
- ◆ شرکت سرمایه‌گذاری صنایع شیمیایی ایران (۸۰ درصد کل ظرفیت)
- ◆ پتروشیمی بیستون (۲۰ درصد کل ظرفیت)

در حال حاضر این دو مجموعه سالانه ۱۵۰ هزار تن LAB تولید می‌کنند. از این میزان ۱۱۰ هزار تن در داخل کشور و توسط ۲۱ واحد تولیدکننده اسید سولفونیک مصرف می‌شود و ۴۰ هزار تن باقی‌مانده به خارج از کشور صادر می‌شود.

در حال حاضر ۲۱ واحد تولیدکننده اسید سولفونیک، ظرفیت تولید سالانه‌ای بالغ بر ۴۵۰ هزار تن دارند. این ماده اولیه صنایع شوینده به بیش از ۱۲۰۰ واحد تولیدی صنایع شوینده فروخته می‌شود.

تگزاپون

تگزاپون دیگر ماده فعال سطحی است که در انواع شوینده‌ها و به خصوص در انواع شامپوها مورد استفاده قرار می‌گیرد. در حال حاضر ۲۶ خط تولید متعلق به ۱۹ واحد صنعتی بزرگ به تولید این محصول می‌پردازند. ظرفیت تولید تگزاپون در ایران به بیش از ۱۶۶ هزار تن در سال می‌رسد. این مواد نیز مانند اسید سولفونیک به بیش از ۱۲۰۰ واحد صنعتی فروخته می‌شود.

صنایع شوینده

بیش از ۱۰۰۰۰ محصول

تگزایون

۱۹ واحد صنعتی

۲۶ خط تولید

۱۶۶ هزارتن

اسید سولفونیک

۲ واحد صنعتی

۱۵۰ هزارتن LAB

۲۱ واحد صنعتی

۴۵۱ هزارتن

۱۰ میلیون تن

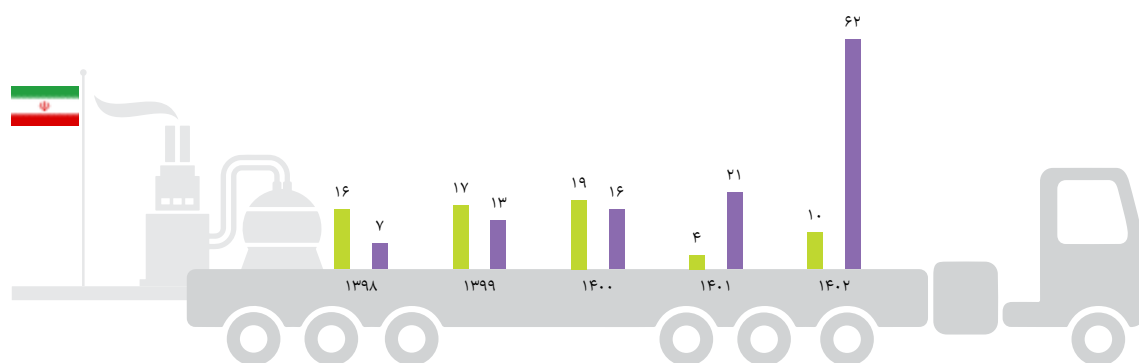

تجارت خارجی سورفکتانت‌ها

با وجود تولید محصولات شوینده در کشور، صنایع داخلی برای تولید این محصولات از گذشته به واردات مواد اولیه وابسته بوده‌اند. بررسی آمارهای تجارت خارجی نشان می‌دهد که صنایع تولید شوینده برای تأمین دو محصول مورد اشاره، نیازی به واردات این محصولات ندارند و در مقابل حجم قابل ملاحظه‌ای از این محصولات به خارج از کشور صادر می‌شود. ارزش صادرات این دو محصول از ۳۵ میلیون دلار در سال ۱۴۰۰ به ۷۵ میلیون دلار در سال ۱۴۰۲ رسیده است. حجم صادرات این محصولات نیز از ۴۳ هزار تن در سال ۱۴۰۰ به ۷۲ هزار تن در سال ۱۴۰۲ رسیده است.

ارزش صادرات مواد اولیه محصولات شوینده (میلیون دلار)

● اسید سولفونیک ● تگزایون

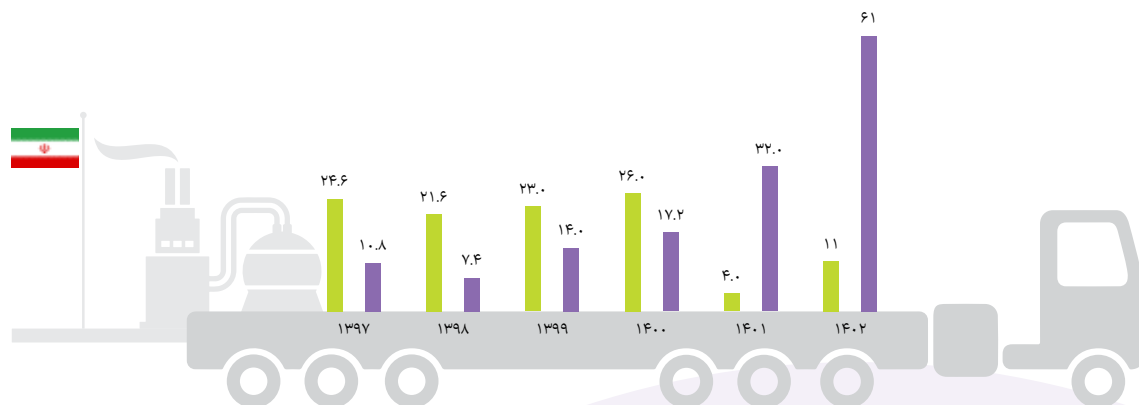

● سازمان گمرک جمهوری اسلامی ایران

در شش سال اخیر حجم صادرات اسید سولفونیک بیش از ۵۰ درصد کاهش و در مقابل حجم صادرات تگزایون بیش از ۵۰۶ برابر شده است.

حجم صادرات مواد اولیه محصولات شوینده (هزار تن)

● اسید سولفونیک ● تگزایون

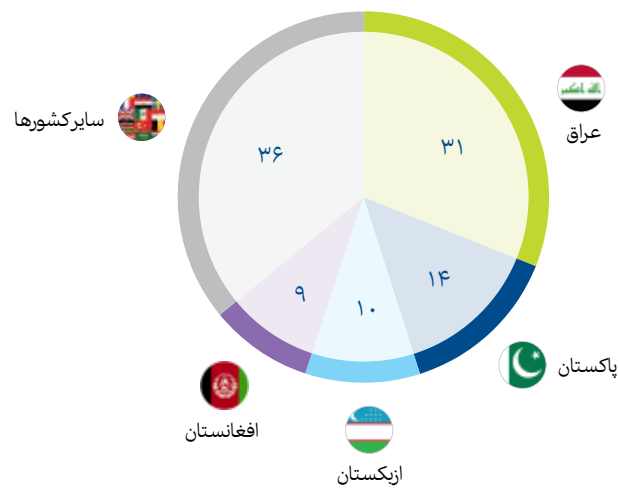
● سازمان گمرک جمهوری اسلامی ایران

سورفکتانت‌های تولیدی ایران به طور عمده به کشورهای همسایه صادر می‌شوند.

عراق، پاکستان و ازبکستان
مقاصد صادراتی برتر این محصولات
محسوب می‌شوند.

مقاصد صادراتی سورفکتانت‌ها (درصد)

واردات سورفکتانت‌ها

ارزش واردات اسید سولفونیک در سال ۱۳۹۷ به بیش از ۱ میلیون دلار رسیده است. اما در سال‌های بعدی و شروع تحریم‌های بین‌المللی و افزایش نرخ ارز، واردات این محصول به کمتر از ۵۰ هزار دلار در سال ۱۴۰۱ رسیده است. واردات تگرایون نیز از ۲۲۰ هزار دلار در سال ۱۳۹۷ به کمتر از یک‌دهم این مقدار در سال ۱۴۰۲ رسیده است.

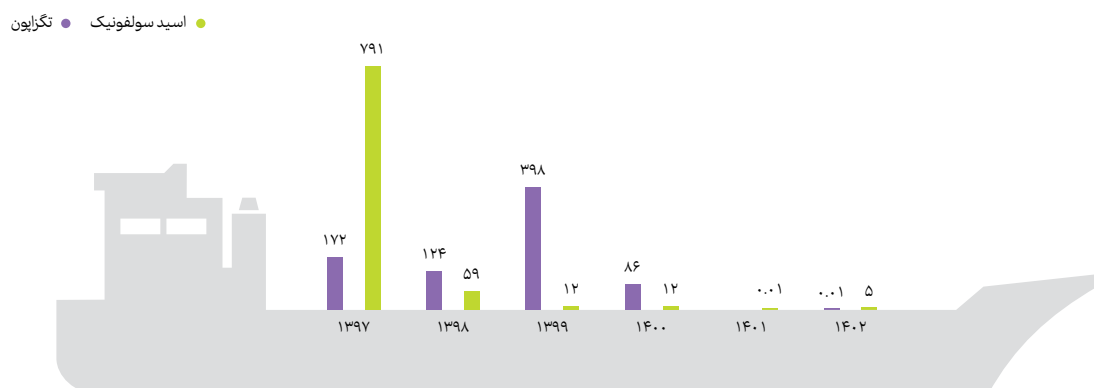
ارزش واردات سورفکتانت‌ها به کشور (میلیون دلار)

● سازمان گمرک جمهوری اسلامی ایران

حجم واردات این دو سورفکتانت از هزار تن در سال ۱۳۹۷ به کمتر از ۵ تن در سال ۱۴۰۲ رسیده است.

حجم واردات انواع سورفکتانت به کشور (تن)

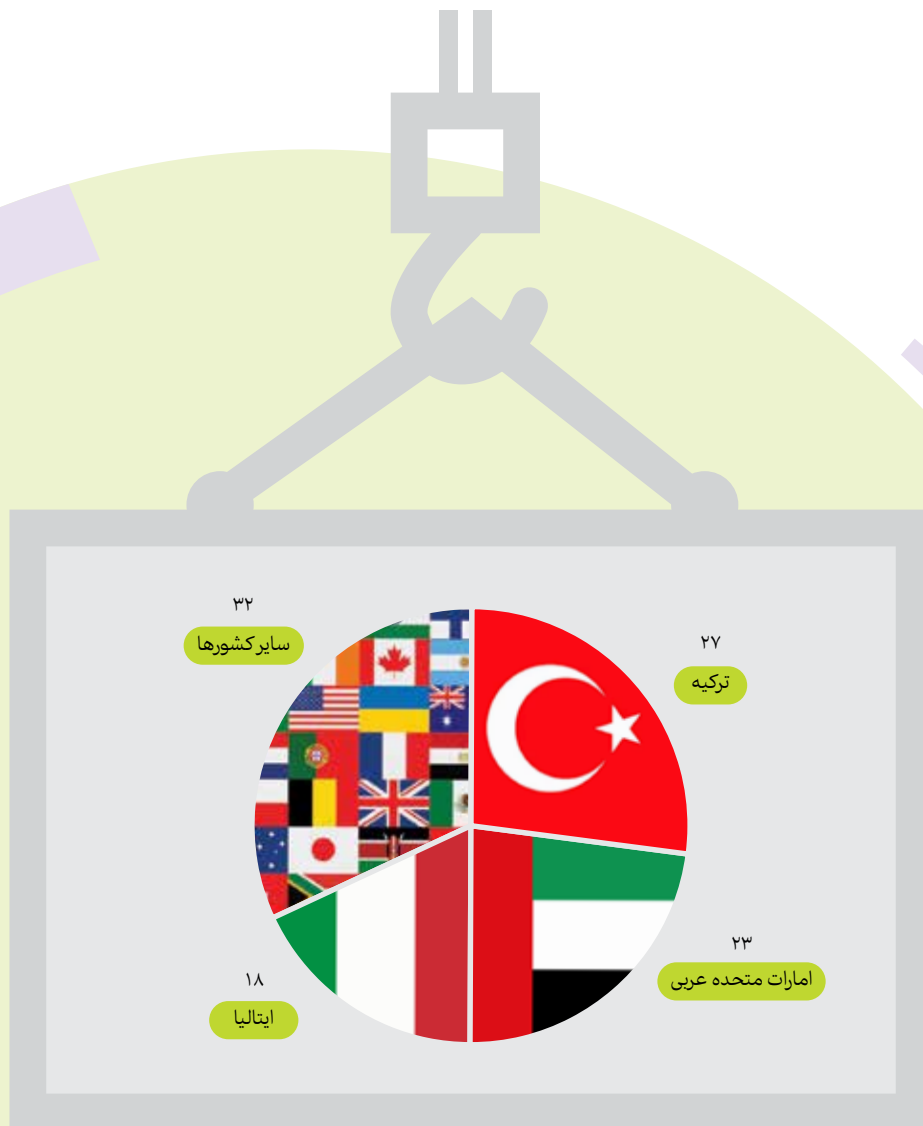

● سازمان گمرک جمهوری اسلامی ایران

در سال‌های اخیر، اصلی‌ترین مبدأ
واردات اسید سولفونیک
و تگزایون کشور ترکیه
بوده است.

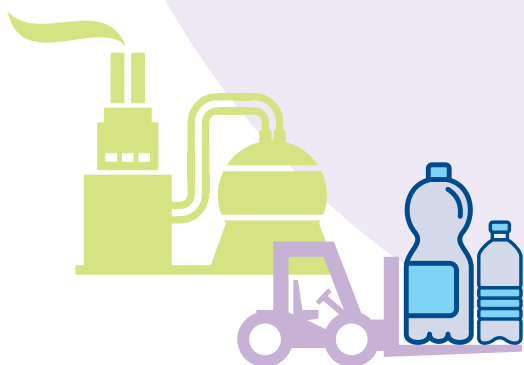

مبادی وارداتی سورفکتانت‌ها (درصد)

رقابت و بازیگران اصلی

وضعیت کلی بنگاه‌های فعال و رقابت بین آن‌ها

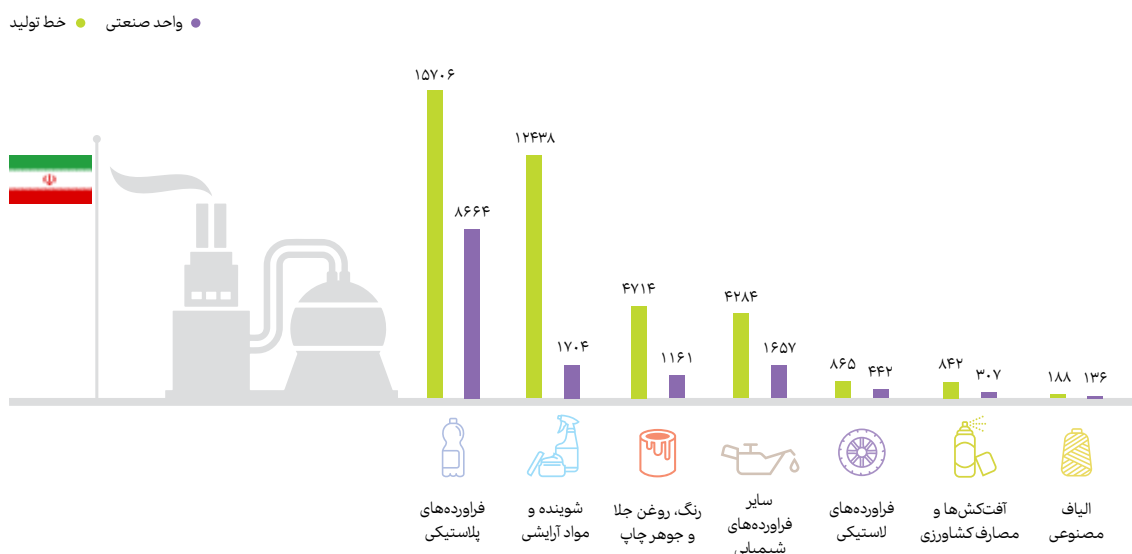

حدود نیمی از واحدهای صنعتی
فعال صنایع شیمیایی به
تولید محصولات پلاستیکی
می‌پردازند.

صنایع لاستیک‌سازی و بخشی از تولیدکنندگان محصولات شوینده، جزء صنایع بزرگ‌مقیاس محسوب می‌شوند. هر واحد تولیدی در صنایع شیمیایی کشور به طور میانگین ۳.۱ خط تولید فعال دارد. این شاخص می‌تواند نشان‌دهنده تنوع محصولات تولیدی و تمرکز سرمایه‌گذاری در هر صنعت باشد.

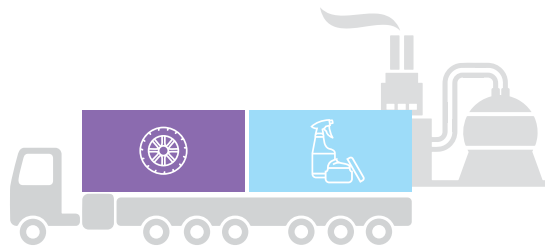
شاخص مذکور در بین گروه‌های کالایی مختلف صنایع شیمیایی متفاوت است. واحدهای صنعتی صنایع شوینده به طور میانگین ۷.۳ خط تولید فعال در خود جای داده‌اند. در مقابل، این شاخص برای محصولات پلاستیکی کمتر از ۲ خط تولید است. صنایع رنگ و رزین نیز پس از صنایع شوینده با بیشترین تنوع محصولات، ۴ خط تولید به‌ازای هر واحد صنعتی را به خود اختصاص داده‌اند.

تعداد بنگاه‌ها و خطوط تولید فعال صنایع شیمیایی - ۱۴۰۱

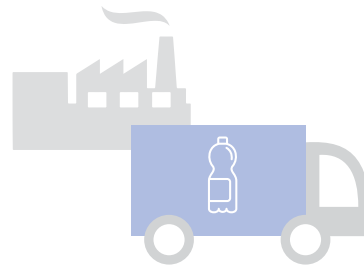
کارگاه‌ها به تفکیک مقیاس تولید

صنایع شیمیایی کشور طیف گسترده‌ای از تولیدکنندگان بزرگ و کوچک را شامل می‌شود.

صنایع لاستیک‌سازی و تولید محصولات شوینده، جزء صنایع بزرگ مقیاس محسوب می‌شوند.

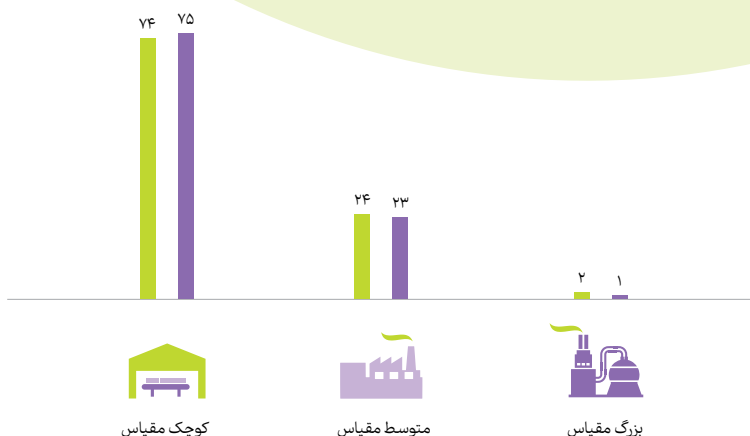
فراورده‌های پلاستیکی به طور معمول در کارگاه‌ها و کارخانه‌های کوچک مقیاس تولید می‌شوند.

تحریم‌های بین‌المللی و سایر شرایط اقتصادی تغییری در نسبت بنگاه‌های بزرگ و کوچک ایجاد نکرده است.

کارگاه‌های صنایع شیمیایی فعال برحسب ظرفیت تولید بنگاه (درصد)

۱۳۹۶ تا ۱۳۹۳ ● ۱۴۰۰ تا ۱۳۹۷ ●

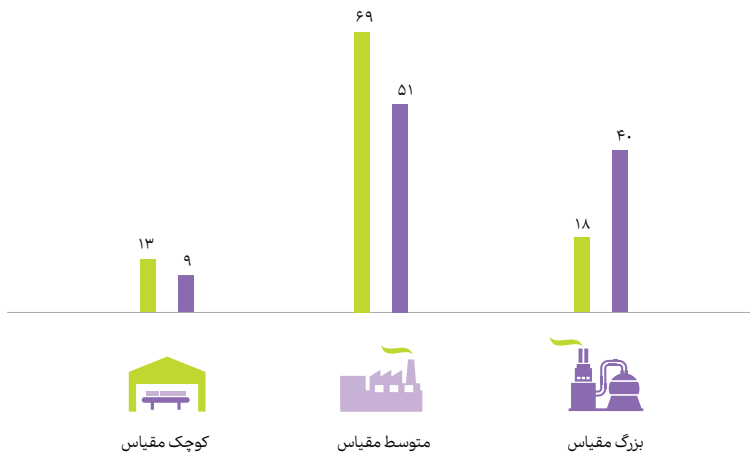
● ظرفیت‌های فعال - وزارت صنعت، معدن و تجارت

نسبت بنگاه‌های فعال کوچک و بزرگ مقیاس در سال‌های اخیر تغییری نکرده اما سهم این بنگاه‌ها از ظرفیت فعال صنایع شیمیایی نشان‌دهنده تغییرات عمده‌ای در این صنعت است.

طی سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰ سهم بنگاه‌های کوچک و متوسط از ظرفیت فعال صنعت کاهش یافته و سهم بنگاه‌های بزرگ از ۱۸ درصد به ۴۰ درصد افزایش یافته است. این تغییرات نشان‌دهنده تاب‌آوری پایین بنگاه‌های متوسط و کوچک مقیاس در مواجهه با بحران‌هایی مانند تحریم‌های اقتصادی و نوسان متغیرهای اقتصادی مانند نرخ ارز است. بنابراین، در شرایط فعلی رقابت‌پذیری بنگاه‌های کوچک و متوسط کاهش می‌یابد و انحصار بنگاه‌های بزرگ در این صنعت افزایش خواهد یافت.

ظرفیت فعال صنایع شیمیایی به تفکیک مقیاس تولید در دوره‌های زمانی مختلف (درصد)

۱۳۹۶ تا ۱۳۹۳ ● ۱۴۰۰ تا ۱۳۹۷ ●

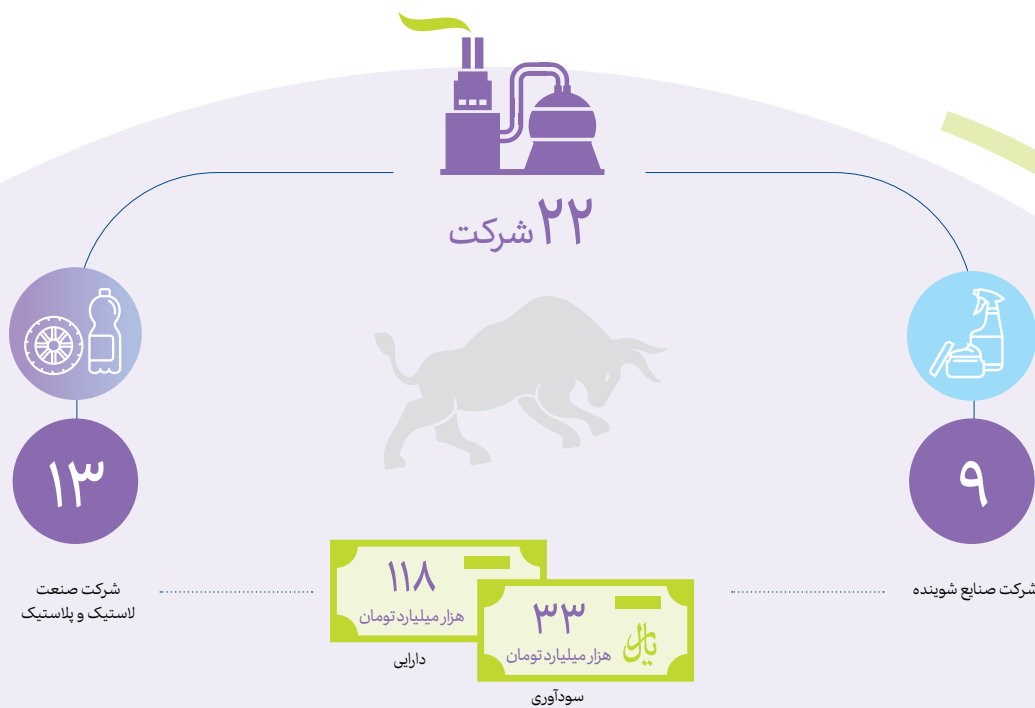

● ظرفیت‌های فعال - وزارت صنعت، معدن و تجارت

شرکت‌های برتر

وضعیت کلی شرکت‌های فعال در بورس

در حال حاضر ۲۲ شرکت در قالب ۹ شرکت صنایع شوینده و ۱۳ شرکت صنعت لاستیک و پلاستیک در بورس اوراق بهادار معامله می‌شوند. مجموع دارایی‌های این شرکت‌ها به ۱۱۸ هزار میلیارد تومان می‌رسد. این مجموعه در سال ۱۴۰۲ بیش از ۳۳ هزار میلیارد تومان سودآوری داشته‌اند.

وضعیت کلی شرکت‌های بورسی صنایع شیمیایی - ۱۴۰۲

تعداد شرکت‌ها	جمع دارایی‌ها (هزار میلیارد ریال)	سود ناخالص (هزار میلیارد ریال)	نرخ رشد سود خالص	نرخ رشد درآمد خالص
۹	۲۹۳	۷۶	۲۱۰٪	۳۲٪
۱۳	۲۹۶	۸۹	۲۹۰٪	۴۰٪
۲۲	۵۸۹	۱۶۵	۵۰۰٪	۷۲٪

صنایع شوینده

لاستیک و پلاستیک

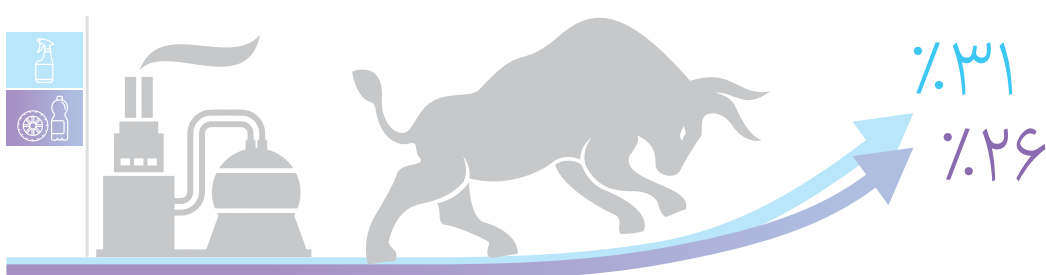

مجموع

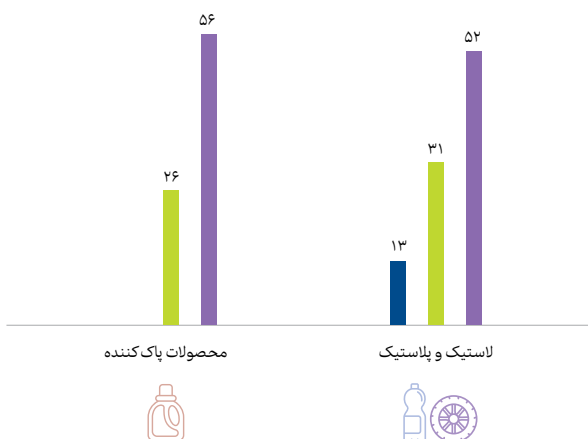
شاخص سودآوری شرکت‌های بورسی

نرخ بازده دارایی‌ها در شرکت‌های صنایع شوینده و صنایع لاستیک و پلاستیک به ترتیب ۲۶ و ۳۱ درصد بوده است.

میانگین شاخص سودآوری شرکت‌های بورسی - ۱۴۰۲

● حداکثر نرخ بازدهی دارایی‌ها ● متوسط نرخ بازدهی دارایی‌ها ● حداقل نرخ بازدهی دارایی‌ها

خدمات ممتاز بانک سامان برای فعالان حوزه صنایع شیمیایی

۱- چابک‌سازی عملیات بانکی

بانک سامان با تأسیس و راه‌اندازی مدیریت بانکداری شرکتی خود در چابک‌سازی هرچه بیشتر عملیات بانکی قدم برداشته است به طوری که ارائه خدمات مشاوره‌ای در حوزه تأمین مالی با معرفی یک بانکدار به شرکت انجام می‌شود. بانکدار، متخصص در تمامی امور شرکت و هماهنگ‌کننده و پیگیر آن‌ها است. این مدیریت با در نظر گرفتن شرایط اقتصادی و سیاسی کشور، دغدغه اصلی خود را به طور خاص ارائه راهکارهای سریع و مناسب در تمامی حوزه‌های بانکی به فعالان این حوزه قرار داده است.

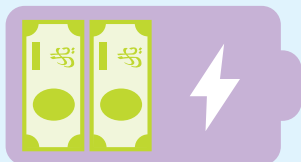
۲- ارز

بانک سامان تلاش کرده است تا با ارائه خدمات پرداخت‌های بین‌المللی با بهره‌گیری از روابط کارگزاری گسترده بانکی در اروپا و سایر کشورها با حداقل هزینه و در سریع‌ترین زمان ممکن از طریق منشأهای مختلف بانکی، در جهت تهیه و ارسال به موقع ارز در صرافی سامان اقدام کند تا این دغدغه فعالان صنایع شیمیایی مرتفع شود.

۳- تأمین نقدینگی

- ◆ پرداخت تسهیلات ریالی در قالب عقود مختلف به منظور تأمین سرمایه‌گذاری برای خریدهای داخلی و خارجی؛
- ◆ تأمین مالی پروژه‌های واحدهای تولیدی در قالب تسهیلات بلندمدت.

۴- تنخواه کارت

شما می‌توانید با دریافت محصول تنخواه‌کارت به تعداد موردنیاز، کارت تنخواه‌داری روی سپرده شرکت (سپرده حقوقی) یا سپرده خودتان (سپرده حقیقی) دریافت کرده و برای انجام عملیات روزانه‌تان این کارت‌ها را به تنخواه‌داران خود بسپارید. برای مدیریت کارت‌ها و انجام عملیات شارژ و دشارژ کارت‌ها و همچنین آگاهی از مانده و صورت‌حساب کارت‌ها پنلی اینترنتی (منوی سیگما در نت‌بانک سامان) در اختیار شما قرار می‌گیرد.

مزایای تنخواه کارت

شفافیت در عملیات تنخواه‌داری

شارژ آسان تنخواه کارت‌ها

پنل اینترنتی مدیریت کارت‌ها (منوی سیگما)

عدم نیاز به استفاده از حساب‌های شخصی تنخواه‌داران

دریافت صورت‌حساب

تنخواه‌کارت‌ها چه امکاناتی دارند؟

تنخواه‌کارت صرفاً از طریق «سپرده تنخواه» شارژ شده و دارنده کارت می‌تواند تا سقف شارژ تعلق‌گرفته به آن مصرف انجام دهد. کارت‌های تنخواه به سپرده تنخواه متصل بوده و تا زمانی که دارندگان کارت اقدام به مصرف مبلغ شارژ‌شده کارت نکنند، از موجودی سپرده اصلی تنخواه شرکت مبلغی کسر نمی‌شود. تنخواه‌داران می‌توانند برای استفاده از موجودی کارت‌ها به روش‌های زیر عمل کنند:

پرداخت قبوض و خرید شارژ
بدون نیاز به رمزیویا

خرید از پایانه‌های فروشگاه‌های
و سایت‌های خرید اینترنتی

خدمات شرکتی بانک سامان را چگونه درخواست کنید؟

در صورت علاقه‌مندی به استفاده از این خدمات، می‌توانید با مدیریت بانکداری شرکتی بانک سامان به شماره ۰۲۱-۲۲۳۳۰۰۰۰ داخلی‌های ۳۵۶۶ و ۳۵۰۶ تماس بگیرید.

منابع

۱. آژانس بین‌المللی انرژی
۲. بورس کالا
۳. ترازنامه هیدروکربنی کشور - ۱۳۹۵
۴. مرکز آمار - جدول داده ستانده
۵. مرکز آمار - سرشماری کارگاه‌های صنعتی - ۱۳۹۶
۶. مرکز آمار - شاخص قیمت تولیدکننده
۷. مرکز آمار - طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوارهای شهری و روستایی
۸. وزارت صنعت، معدن و تجارت - گزارش عملکرد
۹. وزارت صنعت، معدن و تجارت - برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت

10. Oil and Gas News

11. www.statista.com

12. www.trademap.org

باشماه تیم

مرکز سامان ارتباط: ۰۲۱-۶۴۲۲

www.sb24.ir/corporate